Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 82 (9318). ● 1988 йил 26 апрель ● сешанба ● Баҳоси 3 тийин.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СССР Олий Советини чақириш тўғрисида

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўн биринчи чақириқ Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советининг тўққизинчи сессияси 1988 йил 24 май куни Москва шаҳрида чақирилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль. 1988 йил, 22 апрель.

* * *

СССР Олий Совети Президиуми ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети тўққизинчи сессиясининг муҳокамасига қуйидаги масалаларни киритиш кўзда тутилганини маълум қилади:

1. Кооперация тўғрисида СССР Қонуни лойиҳаси ҳақида.
2. КПСС XXVII съезди қарорлари асосида уй-жой ва маданий-маиший қурилиш программасини бажаришни таъминлаш борасида совет ва хўжалик органларининг иши тўғрисида
3. СССР Олий судининг фаолияти тўғрисидаги ҳисобот.
4. СССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — I МАЙГА!

Коммунистлар! Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! КПСС XXVII съезди йўлини сабот билан амалга оширингиз! Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини Ватан бахт-саодати йўлидаги меҳнат муваффақиятлари билан нишонлайлик!

(КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил 1 Май Чақириқларидан).

НУРОБОД КОМПЛЕКСИ ҚУРИЛМОҚДА

ОҲАНГАРОНДАГИ Нуробод посёлкасида турар-жойлар, маданий-маиший объектлар қурилиши кўлами кенгайиб бормоқда. Яқинда бу ерда 56 квартирали янги турар-жой биноси фойдаланишга топширилди. Шу кунларда эса яна бир нечта кўп квартирали бино ва коттежлар қад кўтармоқда. Умуман Нурободда бу йил жами 8 минг квадрат метр ҳажмда уй-жой қуриб фойдаланишга топширилади.

Ҳозирги кунда посёлкада бир йўла 9 минг аҳолига хизмат кўрсата оладиган жамоат маркази ишлаб турибди. У ерда саноат моллари ҳамда озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилувчи универмаг, кафе, бозор, мева-сабзавот дўконлари мавжуд. Ҳозирги кунда эса яна 120 ўринли янги касалхона, кунига 200 беморни қабул қила оладиган поликлиника, 3000 номерли автомат телефон станцияси ҳам бунёд этилмоқда. Бу объектлар ҳам беш йилликнинг учинчи йилида аҳолига ҳадя этилади.

А. КЕЛДИЕВА.

ЧИГИТ УНИБ ЧИҚДИ

ЧИНОЗ районидаги «Москва» колхозининг Валижон Умаралиев етакчилик қилаётган бригадаси аъзолари экиш мавсумини районда биринчилар қаторида тугаллаган эдилар. Улар мавжуд 76 гектар майдонга чигитни тўрт иш кунида экиб олишган.

Кuни-кеча ёғиб ўтган ёмғирдан сўнг бригада далаларида яшил тизмалар пайдо бўлди. Ғўза униб чиқди. Бригада аъзолари ҳозирги кунларда барча имкониятларни ишга солиб тўлиқ гектарлар ҳосил қилишга ҳаракат қилишмоқда. Ола бўлиб қолган майдонлардаги эгатларга қўлда чигит экиб чиқиш ҳам уюшқоқлик билан олиб борилаётир. Бригада механизатори Абдужаббор Ғаниев эса ёш ниҳол қатор ораларига ўз агрегати билан дастлабки ишлов беришни бошлаб юборди.

ПАРВАРИШ БОШЛАНДИ

ЯНГИЙЎЛДАГИ Н. Ниёзов номли колхознинг Нишонбой Эргашев ва Турғун Йўлдошев бошчилик қилаётган бригадаларнинг маккажўхорикорлари экиш ишларини қисқа муддатда, сифатли якунлаган эдилар. Айни кунларда бу бригадаларда маккажўхори ниҳолларига дастлабки ишлов бериш ҳам бошлаб юборилди. Раҳимжон Худойберганов, Эргаш Абдуназаров, Содиқжон Носиров сингари механизаторлар экин қатор ораларини юмшатишмоқда. Деҳқонлар дастлабки культивация билан биргаликда экинни минерал ўғит билан озиқлантиришмоқда.

Ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилида ҳар иккала бригада коллективи ҳам ҳосилдорликни пландаги 40 центнер ўрнига 60 центнерга етказиш мажбуриятини олишди.

У. МУҲАМЕДОВ.

* * *

Тошкент районидаги Ильич номли колхоз деҳқонлари эртаги экинлар парваришини қизитиб юбордилар. Ҳозиргача карам, эртаги сабзи, саримсоқ пиёз ва пиёз биринчи ишловдан чиқарилди.

Дала ишлари, айниқса, хўжаликнинг А. Азимов, Т. Раҳмонбердиев, М. Ҳамдамов сингари ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларида сифатли олиб борилмоқда.

Т. ЖЎРАЕВ.

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

Ўзбекистон Совет—Ливан дўстлиги кунлари тугади. Бу дўстлик кунларида Ливан республикаси парламентининг аъзоси, Ливан-Совет дўстлиги жамиятининг президенти Мерван Хамади бошчилигидаги шу мамлакат вакиллари делегацияси қатнашди.

Ливанлик меҳмонлар республикамизда бўлган вақтларида Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар, саноат корхоналарининг меҳнатчилари, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятининг активлари билан учрашиб, суҳбатлашдилар. Ўзбекистон билан Ливан ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни кенгайтириш йўллари муҳокама этилди.

Делегация Самарқандга сафар қилди, бу ерда меҳмонлар тарихий ёдгорликларни ва шаҳарнинг янги қурилиш районларини кўздан кечирдилар. Алишер Навоий номли Самарқанд давлат университетида ўз озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган Ливан халқи билан бирдамлик митинги ўтказилди.

Ливан республикасининг делегациясини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. П. Анишчев қабул қилди.

(ЎзТАГ).

МАТЕРИАЛЛАР ТЎПЛАМИ БОСМАДАН ЧИҚДИ

М. С. Горбачевнинг 1988 йил 6—8 апрель кунларида Ўзбекистонга қилган сафари тўғрисидаги «Қайта қуриш муваффақияти — халқ қўлида» деган тўплам босмадан чиқди. Тўпламга КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Афғонистон Республикаси Президенти, АХДП Марказий Комитети Бош секретари Нажибулло билан учрашуви тўғрисидаги материаллар, Совет—Афғонистон қўшма баёноти, М. С. Горбачевнинг Ўзбекистоннинг раҳбар ходимлари билан учрашувда сўзлаган нутқи ва бошқа материаллар киритилган.

«Правда» газетаси ва ТАСС материаллари асосида тайёрланган тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди. (ТАСС)

ҚАЙТА ҚУРИШ: СЎЗДА ВА АМАЛДА

«Технолог» яратган янги система

● «ТЕХНОЛОГ» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида етти хил редукторлар корпусига ишлов берувчи қайта созланадиган ўзгарувчан система яратилди. У Тошкент агрегат заводида ўрнатилди. Бу билан қатор ишлаб чиқариш жараёнлари яхшиланди, тайёрланадиган узеллар сифати ошди. Суратларда: қайта созланадиган ўзгарувчан системалар тайёрлаш бўйича инженер-конструкторлардан Ю. Бондарь (чапдан), В. Бабич, Е. Бердичевский ва В. Брюзгинлар (юқорида), Тошкент агрегат заводида ўрнатилган янги система (пастда).

А. КОШКИН фотолари. (ЎзТАГ).

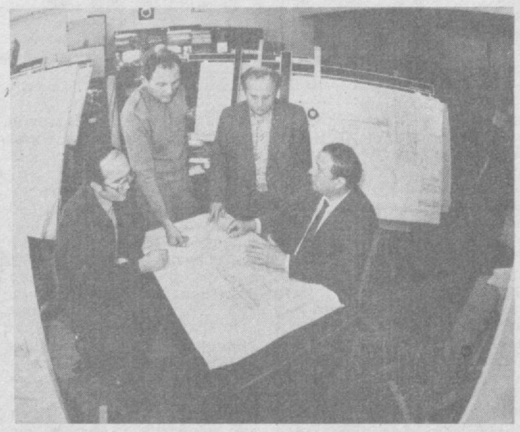

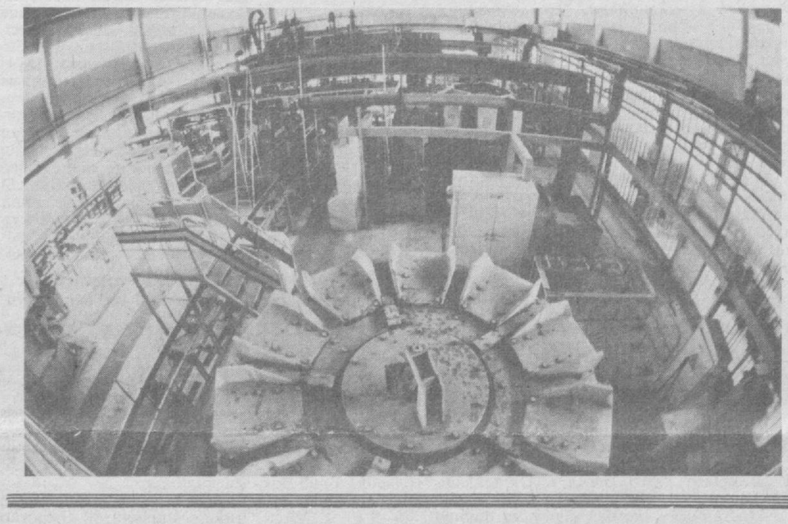

ҲАМОН КУТЯПМИЗ

ҲУРМАТЛИ редакция! Газетангизнинг 1987 йил 30 январь сонидаги «Халқ контроли» саҳифасида «Қаровсиз устахона» сарлавҳали мақола эълон қилинган эди. Биз механизаторлар уни ўқиб ниҳоят, ўн йилдан буён амалга ошмаётган орзуларимиз энди қарор топади, деб хурсанд бўлган эдик. Мана ўшандан буён бир йилдан ортиқ вақт ўтди. Аммо биз ўйлаган ишлар амалга ошмади.

Масалан, биргина устахонамизнинг деворини олиб кўрайлик. 100 минг донадан ортиқ пишиқ ғишт билан кўтарилган, узунлиги 56 метр, эни 11 метр ва баландлиги 4,5 метр қилиб техника сақлаш учун мўлжалланган бу бинонинг девори ҳам бундан ўн йил бурун қандай кўтарилган бўлса, шундайлигича турибди. Энди ғиштлар ёғингарчиликда нам шимиб, саратонда офтобда куйиб нурай бошлади.

Мана шу устахона механиги сифатида совхозимиз раҳбарларига жуда кўп марта мурожаат этганман. Аммо натижаси бўлмаяпти. Буни қарангки, ўша мақоладан кейин бостирмага мўлжаллаб олиб келинган тайёр бетон устунларни ҳам қаёққадир олиб кетишди. Ваҳоланки, бу устунларни ўрнатиб бинонинг усти ёпилганда қандай яхши бўларди. Ана шунда механизаторларимиз учун шароит яратилган, энг муҳими техникани сифатли сақлаб, умрини узайтиришга эришардик.

Умуман ҳозирги кунда ҳамма ерда инсон омили, деган ибора кўп ишлатиляпти. Афсуски, ҳали бизнинг хўжалигимизда бу гаплигича қолмоқда. Менимча, аввал кишиларга иш шароити яратиб, кейин улардан талаб қилиш керак. Тўғри, совхоз маъмурияти томонидан кўрсатилган айрим ёрдамларни инкор этиш ҳам ношукурчилик бўлади. Масалан, ўтган йили ёзда устахонага усти брезент билан ёпиладиган чайла қуриб беришди. Гарчанд у талабга жавоб бермаса-да, кун кўриш мумкин. Аммо яна кўзинг мунғайиб, нурай бошлаган деворга тушиши билан беихтиёр ачиниб кетасан, алданиб қолаётган болага ўхшаб қоларкан киши. Ахир халқ мулкига бундай масъулиятсизлик билан муносабатда бўлиш ярамайди-ку.

Яқинда бизга маълум бўлишича, мана шу брезент чайлани сотиб олиш учун хўжалик 30 минг сўмдан ортиқ пул сарфлабди. Бу қанақа гап. Агар шунча пул девори кўтарилиб қўйилган бинога сарфланганда уни тўлиқ битказиб олиш мумкин эди-ку! Хуллас, биз бу муаммонинг ҳал этилишини ҳамон кутаяпмиз.

Пискент районидаги «Пискент» совхози 3-бўлимида меҳнат қилаётган 26 механизатор номидан:

Шаҳзод **ТОИРОВ.**

ҲАҚИМИЗНИ ҚАЧОН ОЛАМИЗ?

БИЗЛАР тажриба базанинг электрикларимиз. Зиммамизга мавжуд электр тармоқлари, асбоб ускуналарнинг бетўхтов ишлашини таъминлаш вазифаси юклатилган. Асосий иш вақтимиздан ташқари пайтлар эса янги линиялар барпо қилиш, монтаж қилиш ва шунга ўхшаш турли-туман юмушларни бажаришимиз мумкин. Бир-икки йилдан буён буни тажриба қилиб келмоқдамиз. Аммо маъмуриятнинг ўтган йили тутган йўлидан хафамиз: бригадамиз аъзолари иш вақтидан ташқари 2- ва 4-бригадалар ҳамда Охунбобоев номли участкаларда бажарилган 20 минг сўмлик монтаж ишлари учун берилиши керак бўлган 3,5 минг сўм иш ҳақини сололмаяпмиз. Дирекция ҳам, бухгалтерия ҳам бундай қилолмаймиз, мумкин эмас, сизлар ўзимизникисизлар, бегона ташкилотдан бўлганларингда бошқа гап эди, деб ғирромлик қилишяпти.

Яқинда яна бир нохушлик рўй берди. Бош директор вазифасини бажарувчи Н. Ф. Беспаловнинг буйруғи билан қишлоқ врачлик амбулаториясида ишладик. Электр асбоб-ускуналарни зудлик билан ишга тушириш зарур, ҳаққингизни, албатта, берамиз, деб бизни мажбур қилишди. Афсус, алдашган экан. Наряд тузиб овора бўлиб юрибмиз-а! Устига-устак амбулаторияни электрлаштириш учун сарф бўлган материал, асбоб-ускуналар бизнинг бўйнимизда турибди. Раҳбарлар уларни ҳисобдан чиқаришни ўйлаб кўришмаяпти. Бизга бундан ҳеч қандай наф йўқ дейишмоқда. Қизиқ, амбулатория аҳолига, қолаверса, ишчи-хизматчиларга медицина хизмати кўрсатишни яхшилашга хизмат қиладику?! Нега раҳбарлар буни тушунишни истамайдилар?! Нима ейилмаган сомсага биз пул тўлашимиз керакми?! Қўлимиздаги смета-ҳужжатларини қаерга топширайлик, ким арзи-додимизга қулоқ солади?!

Ҳозир сут-товар фермасидаги электр тармоқларини янгилаяпмиз. Навбатда янги иккита трансформаторни ўрнатиш турибди. Лекин яна алданиб қоламизми, деб қўлимиз ишга бормаяпти. Аммо чорвадорларимизнинг соғим пайтида эски трансформаторлардан ток етиб келиши сусайиб қийналганликларини кўз олдимизга келтирамиз-у, ке қўй, қилсак қилиб берайлик, ахир ўзимизники-ку, деймиз. Бироқ барибир ишдан ташқари вақтинг бекорга кетаётганлиги алам қилади кишига!

Қиссадан ҳисса шуки, ошкоралик, демократия қатъий қарор топаётган, бригада, оила, ижара пудрати тобора кенгроқ жорий этилаётган бир пайтда ишлаб чиқариш қувватларини оширишга, халқ фаровонлигини юксалтиришга халақит бераётган тўсиқлар қачон олиб ташланади?

Ташен ХОЛДОРОВ,
Николай СИВОЖЕЛЕЗОВ,
Серик БЕРКИНБОЕВ,
Турали ЎРИНБОЕВ,
Турсунбой ТЕМИРОВ,
Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти тажриба базаси электриклари.

ИХЛОСИМ ҚАЙТДИ

Ҳурматли редакция!

Мен бу хатни ўз қўлларим билан ёзяпман. Яъни синган қўлим тузалгач, 60 кунлик азобларим ортда қолгач шу хатни сизларга йўллашга мажбур бўлдим. Даволаш қўлидан келмайдиган, бошқа ҳалол шифокорлар номига ҳам доғ тушириб юрган айрим нопок кимсалар ўринларини бўшатиб қўйишларини талаб қилиб ёзяпман. Воқеа бундай бўлган эди. 1987 йил 1 декабрь куни кечқурун қўлим шикастланиб, Чиноз район касалхонасига мурожаат этдим. Навбатчи врач Абдулазиз ака Обидов бошчилигида ёш врач Азимбек Исоқов билан биргаликда гипслаб қўйишди ва эрталаб қайта рентген қилиш кераклигини айтишди. Аммо... палата врачи А. Исломов қайта рентген қилдирмай 9 декабрь куни уйга жавоб бериб юборди. Лекин қўлим зирқираб оғриши туфайли 11 декабрь куни поликлиникага бордим. Травмотолог Налибоев мени рентгентга ёзиб берди. Рентген қоғозида қўлим суягининг биттаси тегиб, биттаси тегмай қийшиқ бўлиб турарди. Начора, зора энди қўлимни тўғри гипслашар, деган умид билан даво излаб яна касалхонага қайтиб бордим.

Навбатчи врач Рихсибой Маҳаматқулов аввалги гипсни олиб ташлаб, врачлар Мирҳайдар Содиқов, Жалол Сапаровлар ёрдамида қўлимни қайтадан солишди. Менга 16 декабрь куни уйга жавоб беришди ва «5 январь куни келиб гипсни олдириб кетасиз», — дейишди. Мен айтган кунларигача оғриққа зўрға чидаб юрдим ва ўша куни борганимда гипсни олиб ташлашди. Шунда Р. Маҳаматқулов «Қалай тўғрими?» — деб сўради. Мен «Ҳа» дедим ва хонадан чиқиб кетдим. Аслида эса қўлим аввалгидан ҳам қийшиқ бўлиб, айланиб ётар, бармоқларим эса ишламасди ҳам. Оғриққа чидолмай 9 январь куни яна Р. Махаматқуловга мурожаат этишга мажбур бўлдим. Шунда «нажоткор»им мени овутиб, «Бугун шанба, якшанба ўтиб, душанба куни келсанг, сешанба куни операция қилиб суякка больт ўтказиб тўғрилаймиз», — деб жўнатиб юборди.

«Наҳотки, қўлимни олий маълумотли врачлар тузатиша олмаса?! Ахир 10-синфда ўқияпман, у ёқда дарсларим қолиб кетяпти. Қолаверса, эрта индин мен Армия сафида ўз йигитлик бурчимни ўташим керак-ку? Балки врачлар тилини тополмадикмикан? Бўлмаса нега энди медицина шу даражада тараққий этган, инсон ҳатто ўзгалар юраги билан яшаётган бир даврда синган қўлни тузатиша олмайди?» — деб алам билан ўйлардим.

Икки кун азобланиб оғриққа чидаб юрган эдим. Қўлимнинг ҳали ҳам тузалмаганини эшитиб кўргани келган поччам мени мажбурлаб Пахтадаги Бекпўлат ака деган кекса кишиникига олиб бордилар. Бу киши қўлимни қийшиқ битганини кўриб, тўғрилаб иккала суякни бир-бирига теккизиб солиб қўйди ва «тез орада тузалиб кетасиз», — деди. Бекпўлат акадан бир умр миннатдорман. 1 февралдан қўлим ишлаб кетди. Р. Махаматқулов рентген қилишга чақирган эди, бормадим. Менинг врачлардан ихлосим қайтган эди. Чунки мен ана шундай бағритош, лоқайд шифокорларнинг айби билан 60 кун азоб чекиб юрдим, ўқишимдан қолиб кетдим.

Авваллари шифокор бўлишни орзу қилардим, энди эса фикримдан қайтдим. Мен актёр бўлиб, ана шундай нўноқ, ношуд, малакасиз врачларнинг айбларини эл-юртга кўрсатиб, уларни шарманда этиб юраман. Токи улар ўринларини бўшатиб қўйиб, қўлларидан келган ишни қилсинлар.

Яқинда ҳарбий комиссариат кўригидан ўтдим. Қўлимни кўришди ва «Хизматга яроқли» деб ёзиб беришди.

Мен жуда хурсанд бўлиб ва ўйланиб қолдим: «Мен-ку тузалиб кетдим, бошқаларчи? Улар ҳам бирор шикоят билан бу каби лоқайд шифокорларга мурожаат этишса, уларнинг ҳоли нима кечади? Наҳотки, тўғри гипс сололмай, больт, сим ўтказиб қўйишаверса?! Ахир бундай даво кимга керак?»

Р. ҲАЙДАРОВ.

ҚУЛФЛАНГАНИЧА ТУРИБДИ

БЕКОБОД — областнинг йирик саноат шаҳарларидан бири, аҳолиси ҳам оз эмас. Шу ҳисобга олиниб, марказий Октябрь кўчасида ҳаммом қуриб ишга туширилганда шаҳарликлар жуда қувонишган эди.

Афсуски, бундан уч йилча аввал шу ҳаммом эшигига тўсатдан қулф тушди. Суриштириб билсак, у ремонтталаб бўлиб қолган экан. Начора, вақт ўтиши билан ҳамма нарса ҳам бузилади, тўзийди, қайта тузатиш керак бўлади.

Ўзимизга шундай тасалли бериб, ҳаммомнинг тузалишини кутдик. Кунлар ўтди, чидадик, кейин ойлаб кутдик. Мана энди ҳаммом эшигидаги қулфга тикилишни одат қилганимизга уч йил бўлди. Наҳотки, у тузалмас дардга чалинган бўлса? Уни тузатиш ўрнига орадан ўтган вақт ичида янгисини қурса бўларди-ку? Дарвоқе, дард қаерда ўзи, ҳаммомдами ёки шаҳар уй-жой-коммунал хўжалиги бошқармасидами?

Шаҳар аҳолиси номидан
Б. КАРИМОВ.

● «Лоқайдлик гирдоби» мақоласи изидан

БУ—МАВСУМИЙ ИШ ЭМАС

МАМЛАКАТ Озиқ-овқат программасини бажаришда мевачилик асосий ўринлардан бирини эгаллайди. Лекин очиғини айтганда ҳозир бу соҳада олиб борилаётган ишлар талабга жавоб бермайди. Хусусан, областимиз хўжаликларида мева ва узум етиштиришга эътибор жуда сусайиб кетди. Боғларни кенгайтириш у ёқда турсин, мавжудларидан ҳам ёлчитиб ҳосил олинмайди. Масалан, боғлардаги мевали дарахтларнинг 72 процентгача қуриб кетганлиги ёки ҳосил бермаётганлиги, токзорларда эса 55 процентгача toклардан ҳосил олинаётганлиги аниқланди.

Мана икки йилдирки, бутун диққат-эътибор мевачиликда йўл қўйилган камчилик ва нуқсонларни бартараф этишга қаратилмоқда. Бу соҳага жиддий эътибор берилмоқда. Энг қувончлиси шундаки, боғ ва токзорлар кенгаймоқда. Биргина 1988 йилда областимиз хўжаликларида 1020 гектардан ортиқ ерга мевали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

Афсуски, махсус қарорлар қабул қилинишига қарамай барча район ва хўжаликларда ҳам бу ишга етарли эътибор берилмаяпти. Белгиланган тадбирлар қоғозда қолиб кетмоқда. Масалан, Бўстонлиқ, Пискент ва Янгийўл районларида эски токзорларни тиклаш ва янги токзорлар яратиш жуда суст бораяпти. Область бўйича 1988 йилнинг ўтган даврида 400 гектар майдонга янги ток кўчатлари ўтқазилган бир пайтда юқоридаги районларда амалий иш қилинмаётганлиги кишини ачинтиради.

Мевали боғларни кенгайтириш масаланинг бир томони, энди ана шу боғларни сифатли парваришлаш, экилган дарахтларнинг ҳар тупидан мўл ва сифатли ҳосил олиш чораларини кўриш керак. Афсуски, кўпгина район агросаноат бирлашмаларининг ва хўжаликларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари бу масалага ҳамон мавсумий иш сифатида муносабатда бўлмоқдалар.

Яна бир муаммо: областимизда боғларни кенгайтириш ҳамон олма ҳисобига бўлаяпти. Ваҳоланки, нок, гилос, жийда, олча каби меваларни етиштириш ҳам шу куннинг энг муҳим вазифаларидандир. Тўғри, сўнгги йилларда кўпгина хўжаликларда янги гилосзорлар барпо этилмоқда. Аммо экилган бу гилос дарахтлари ҳосилга кира бошлагач, қуриб қолмоқда. Бунинг сабаби кўчат етиштирувчи хўжаликларда гилос тоғ олди районларида ўсадиган антипкага уланмоқда. Маълумки, бу дарахт сувли ерларда илдиз чириш касалига учрайди. Нок кўчати ҳақида ҳам эътирозлар кўп учрамоқда. Чунки нок беҳига уланадиган бўлиб қолди. Бу дарахт ҳосилга кириши билан синиб кетмоқда. Бунинг устига нокнинг сифати ҳам яхши эмас. Нега энди нокни нокка пайванд қилиш мумкин эмас, ёки бўлмаса гилос олчага уланмайди. Хуллас етилган бу муаммолар тўғрисида қайта-қайта таъкидланаётганига, ёзилаётганлигига қарамасдан амалий иш қилинмаяпти.

Яқинда бир қатор хўжаликларда бўлганимда олчазорлар яратиш истаги борлигини, аммо кўчат топилмаётганлигини айтишди. Ҳақиқатан ҳам биз гўё ноёб меваларнинг дарахтларини кўпайтирамиз, деган хаёлда оддий олча, жийда, шафтоли ва бошқа юртимизда қадимдан машҳур бўлиб келган навларни унутиб қўйяпмиз.

Бугунги кунда янги боғ ва токзорлар яратар эканмиз, бир нарсани алоҳида ҳисобга олиш керак. Яъни ҳар бир мева тури билан аҳолини йил бўйи таъминлаш учун уларнинг эртаги, ўртаги ва кечки навларини экиш, уларни алоҳида-алоҳида карталарга ўтқазиш лозим.

Кунлар исиган сайин боғларда ишни авж олдириб юбориш керак. Қатор ораларини юмшатиш, олма, нок ва бошқа дарахтларни зараркунандаларга қарши дорилаш керак.

Биз юқорида дарахтларни дорилаш ҳақида тўхталдик. Масалан, олма дарахтларига шу кунларда трихлорол—5 препаратини ҳар гектарига 35—40 килограмм ҳисобида сепиш тавсия қилинади. Ёғингарчилик кўп бўлган кезларда гектарига 2 килограмм ҳисобида орунфозол билан ишлаш керак.

Қадимдан халқимизда «Боғни боқсанг боғ бўлади, қарамасанг доғ бўлади», деган нақл бор. Ҳақиқатан ҳам бундан буён ёз ва куз ойларида асосий диққат-эътиборни парваришга қаратиш керак.

Ҳамон боғдорчиликни ривожлантиришга қатъий киришилаётган экан, бу борада қардош республикаларнинг тажрибаларини ўрганиш керак. Масалан, биз ўтган йили Молдавия ССРда бўлиб қайтдик. Бу ўлкада етиштирилаётган маҳсулотларнинг сифатлилиги бизни жуда ҳавасимизни келтирди.

Хуллас, областимиз колхоз ва совхозларида хайрли иш бошланди. Ҳозирги асосий вазифа бундан буён ҳам боғларни кенгайтиришдан, парваришни кучайтиришдан, етиштирилган ҳосилни ўз вақтида йиғиб-териб халқимизга етказиб беришдан иборатдир.

М. МИРЗАЕВ,
область агросаноат комитетининг етакчи мутахассиси.

В. И. Ленин «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асарининг 70 йиллиги

ИЛМИЙ БАШОРАТ

Бу асарнинг қўлёзмаси дастлаб «Совет ҳокимиятининг ҳозирги пайтдаги вазифалари ҳақида тезислар» деб аталган эди. В. И. Ленин мақолани ёзишга киришар экан, аввал унинг планини бир неча вариантда тузиб чиқди, сўнг 1918 йил 28 мартда стенографга диктовка қилди. Кейин «Тезислар»ни янада тўлдириб партия Марказий Комитетининг 1918 йил 26 апрелдаги мажлиси муҳокамасига қўйди. Марказий Комитет уни маъқуллаб мақола сифатида «Правда» ва «Известия»да босиб чиқаришга, сўнг алоҳида брошюра шаклида чоп этишга қарор қилди. Яна шу мажлиснинг ўзида Марказий Комитет Ленинга Бутунроссия Марказий Ижроия Комитетининг мажлисида «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари ҳақида» доклад қилишни топширди.

В. И. Ленин асарнинг биринчи параграфида ташкилий вазифаларни ҳал қилишнинг асосий шартлари ҳақида сўз юритиб, ҳар қандай социалистик революциянинг асосий вазифаси, буржуа революциясидан фарқли ўлароқ янги социалистик жамият қуриш юзасидан ижодий иш олиб боришдир, деб таълим берган эди. Асарда икки хил революция ўртасидаги туб фарқни Ленин аниқ асослаб берди.

Асарда пролетариат диктатурасининг иқтисодий сиёсати асослари ҳам баён қилиниб, Россияни социалистик асосда қайта қуришнинг конкрет йўллари ва методлари белгилаб берилди.

Совет Россиясида социализмга ўтиш кўп укладли экономика шароитида амалга ошириб борилди. У вақтда мамлакатда майда хўжалик устун эди. Партия олдида майда буржуа стихиясини бартараф қилиш, социалистик укладга айлантириш, кейинчалик эса бирдан-бир ва ҳамма нарсани ўз ичига оладиган укладга айлантириш вазифаси турар эди. Ўртоқ М. С. Горбачев Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига бағишлаб ўтказилган тантанали йиғилишда қилган докладида таърифлаганидек: «Капитализм ўртача даражада ривожланган, саноат юксак даражада концентрациялашган, деҳқон аҳолиси кўпчиликни ташкил этган, феодализмнинг ва ҳатто ундан аввалги ижтимоий формацияларнинг сарқитлари чуқур бўлган мамлакатда социалистик революция қилинди. Россия фан ва маданият соҳасида улуғвор ютуқларни жаҳонга намойиш этди, аммо аҳолисининг тўртдан уч қисми саводсиз эди. Империалистик уруш ва нўшуд бошқарув сабабли мамлакат ҳаддан ташқари хонавайрон бўлган эди».

В. И. Ленин худди ана шундай шароитда «пул ҳисобини пухта ва ҳалол олиб бор, тежаб-тергаб эгалик қил, дангасалик қилма, ўғрилик қилма, меҳнат интизомига қаттиқ риоя қил» деган вазифаларни олға суради. «Бу шиорларни ўз методлари билан, ўз қонунлари асосида амалда турмушга ошириши социализмнинг узил-кесил ғалаба қозониши учун зарур ва кифоя» эканлигини таъкидлади.

Ленин социалистик революциянинг туб вазифаларидан бири капиталистик меҳнат унумдорлигига қараганда юқори меҳнат унумдорлигига эришишдан иборат, деб ҳисоблаган эди. «Меҳнат унумдорлигини кўтармоқ учун, аввало йирик саноатга керакли бўлган моддий заминни мустаҳкамламоқ керак... энг янги техника усулларини қўлланиб, мана шу табиий бойликларни ишга солиш ишлаб чиқарувчи кучларнинг мисли кўрилмаган даражада тараққий қилиши учун асос бўлади», деб таъкидлаган эди у.

Ленин меҳнат унумдорлигини оширишнинг бошқа шартларини ҳам кўрсатиб берди. «Меҳнат унумдорлигини оширишнинг яна бир шарти шуки, биринчидан, халқ оммасининг билим ва маданиятини оширмоқ керак... иккинчидан, экономикамизнинг юксалмоғи учун меҳнаткашлар ўртасида интизомнинг кучайиши, иш малакасининг ортиши, меҳнатнинг тобора самарали бўлиб бориши, меҳнат интенсивлигининг тобора кўтарилиши, меҳнат яхши ташкил қилиниши лозим» эди.

Доҳийнинг бу қимматли асари ишлаб чиқаришнинг ҳар бир соҳасида ҳисоб-китобни пухта ва виждонан олиб боришга ўргатди.

Доҳийнинг ҳисобга олиш ва назорат (контроль) қилиш ҳақидаги қимматли маслаҳатлари ҳозирги кунда ҳам ўз аҳамиятини йўқотгани йўқ. Партиямиз XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларида ишларни қайта қуриш ва жадаллаштириш соҳасида катта ва мураккаб вазифалар қўйилди. 70-йилларда халқ хўжалигидаги қийинчиликлар кўпая борди, иқтисодий ўсиш суръатлари сезиларли даражада пасайди. Натижада экономикани ривожлантириш соҳасида КПСС Программасида қўйилган вазифалар, ҳатто тўққизинчи ва ўнинчи беш йилликларнинг нисбатан камайтирилган топшириқлари ҳам бажарилмай қолди. Шунинг учун Ленин таълим бергандек, иқтисодий ривожлантиришда олға бориш учун халқ хўжалигининг ҳар бир жабҳасида ҳисоб ва контролни кучайтириш зарур бўлиб қолди. Янги талаблар асосида мамлакатимизнинг кўпгина саноат корхоналарида маҳсулотнинг давлат қабули жорий этилди, халқ контроли кучайтирилди. Бу кўплаб коллективларда меҳнат унумдорлигини оширишга, тежамкорлик ҳаракатини кенгайтириш билан биргаликда маҳсулот сифатини яхшилашга, фақат халқ талабига жавоб берадиган маҳсулотлар ишлаб чиқаришга кенг йўл очди.

В. И. Ленин меҳнат унумдорлигини оширишнинг шартларидан бири бўлган мусобақа ҳақида ҳам қимматли фикрларини билдирди. Мусобақани ташкил этиш, деб кўрсатган эди у, иқтисодий соҳадаги асосий вазифалардан биридир. Социалистик мусобақани Ленин коммунистик тарбиянинг энг муҳим воситаларидан бири деб ҳисоблаган эди. Фақат социализмгина мусобақани оммавий равишда авж олдиришга, унга меҳнаткашларнинг кўпчилигини жалб қилишга имкон беради, меҳнаткашлар бу мусобақада ўз лаёқатлари ва талантларини кўрсата оладилар, бу лаёқат ва талантлар эса халқ оммасида битмас-туганмасдир.

В. И. Лениннинг социалистик мусобақа ҳақидаги қимматли фикрлари ҳам ҳозирги қайта қуриш ва жадаллаштириш даврида ҳар бир корхона ва хўжаликда қўлланма ва йўлланма вазифасини ўтамоқда. Мусобақани турли хил расмиятчиликлардан тозалаш, уни ташкил этишни яхшилаш, ҳақиқий жонли ва жанговар мусобақага айлантиришга, коллектив ўртасида пайдо бўлаётган ҳар қандай янгилик, илғор нарсаларни, ташаббусларни илғаб олиш ва кенг ёйишига хизмат қилаяпти. Мусобақани ташкил этишда ошкораликка алоҳида эътибор бериляпти. Доҳий асарида хўжалик юритишнинг демократик централизм принципи ишлаб чиқилди ва асослаб берилди. Унда кўрсатиб ўтилганидек «... пролетар демократизмининг социалистик характери шундан иборатки, биринчидан, сайловчилар меҳнат ва эксплуатация қилинувчи оммадан иборат, буржуазия сайловга қатнаштирилмайди; иккинчидан, сайловларда ҳеч қандай бюрократик расмият чеклаб қўйишлар бўлмайди, сайлов тартиби ва муддатларини омманинг ўзи тайинлайди... учинчидан, меҳнаткашлар авангардининг йирик саноат пролетариатининг энг яхши оммавий ташкилоти барпо бўлади».

Бу фикр КПСС Марказий Комитетининг партиямиз XXVII съездига қилган Сиёсий докладига ҳам сингдирилди. Докладда таъкидланганидек. «Демократия — бу шундай соғлом ва мусаффо ҳаво бўлиб, социалистик ижтимоий организм фақат ана шу ҳаводан нафас олиб ҳаёт кечириши мумкин. Ана шунинг учун ҳам социализмнинг қудратли потенциалидан бизда ҳали тўла-тўкис фойдаланишмаяпти, деганимизда шуни назарда тутамизки, социалистик демократияни, унинг барча жиҳатлари ва кўринишларини янада ривожлантирмасдан туриб, жамият ривожини жадаллаштиришни тасаввур қилиб бўлмайди ва бунинг иложи йўқ».

Партиямиз ана шуларни ҳисобга олиб, йўл қўйилган камчиликларни доҳий кўрсатмалари асосида тезда бартараф этишга, социалистик демократизмни чуқурлаштиришга қаратилган чора-тадбирлар кўрмоқда.

В. И. Лениннинг «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асари жуда катта тарихий аҳамиятга эга бўлди. Ленин бу асарида мамлакатнинг иқтисодий тузумини социалистик тарзда қайтадан тузишнинг илмий жиҳатдан асосланган конкрет планини ишлаб чиқди, капитализмдан социализмга ўтиш даврида пролетар давлатининг иқтисодий сиёсатининг асосий принципларини баён қилди. Доҳийнинг бошқа асарлари қатори бу асари ҳам ҳозирги кунимизда КПСС учун йўлчи юлдуз бўлиб хизмат қилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми материалларида «Қайта қуриш бизнинг зиммамизга одат бўлиб қолган баъзи характеристикаларга бошқача назар ташлаш, босиб ўтилган йўлнигина эмас, шу билан бирга келгусидаги йўлни ҳам марксизм-ленинизм классиклари таърифлаб берган тараққиёт мезонлари билан, янги жамият қуриш мақсадлари билан таққослаш мажбуриятини юклайди», деб тўғри таъкидланди. Шундай экан, доҳийнинг 70 йил муқаддам ёзилган мазкур асари ҳам қиёсланиши керак бўлган ҳаёт компасидир.

Ҳ. ТУРАҚУЛОВА,
тарих фанлари кандидати.

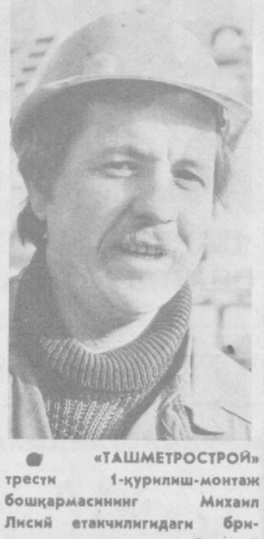

● «ТАШМЕТРОСТРОЙ» трести 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг Михаил Лисий етакчилигидаги бригадаси аъзолари Беруний станцияси қурилишида фидокорона меҳнат қилишмоқда. Улар топшириқни 110—115 процентдан бажариб 1 Май байрамини ёруғ юз билан кутиб олишяпти. Суратда: илғор бригада етакчиси М. Лисий.

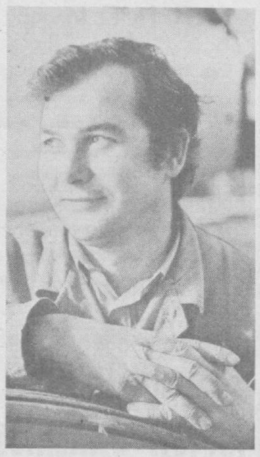

● ВИКТОР Каплунков Тошкент граждан авиацияси 243-ремонт заводининг монтажчилар бригадаси бошлиғи. Унинг етакчилигидаги коллектив аъзолари касбларини пухта ўзлаштиришган. Суратда: зарбдор бригада бошлиғи В. Каплунков.

М. НУРИДДИНОВ фотолари.

ЎРГАНИШГА МУНОСИБ ТАЖРИБА

«.... Олий ўқув юртларига кирувчиларнинг тайёргарлиги бўшлигини ҳисобга олиб, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти тажрибасига эътибор бериш керак. Институт партия комитети, ректорати вазифани ҳал этишнинг ностандарт йўлларини изламоқдалар, нима қилиб бўлса ҳам студентлар қабул қилиш планини бажаришга ҳаракат қилмай, балки яхши тайёргарлик кўрган ёшлар келишини таъминлашга уринмоқдалар...»

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети X пленуми материалларидан).

ЎТГАН йили апрель ойлари эди. Ректоратдаги йиғилишлардан бири малакали кадрлар тайёрлаш масаласига бағишланди. Профессорлар, кўп йиллик иш тажрибасига эга бўлган педагоглар, шунингдек ишга янги келган ёш ўқитувчилар очиқчасига, дилдан суҳбатлашишди.

Билдирилган фикрларнинг ҳаммаси тўғри эди-ку, лекин аниқ, ишни жойдан қўзғотадиган таклиф ҳали юзага қалқиб чиқмаган эди. Шунда бир янгилик туғилди. Бу янгиликнинг мазмуни областларга бориб, тўққизинчи синфни яхши ва аъло баҳолар билан битирган, жамоат ишларида актив қатнашган қобилиятли, мазкур институтга кириш истаги бўлган ёшларни тўплаб келиш ҳамда улар ўнинчи синфни шу ўқув муассасасида ўқишлари учун барча имкониятларни яратишдан иборат эди.

— Бу билан биз ўқувчиларнинг институт муҳитида бўлишига, уларга чуқур билим беришга ва энг муносибларини саралаб олишга эришамиз, — дейишди ўртоқлар. — Кейин улар ўнинчи синфни институтда ўқитишни ташкил этишнинг реал шакли ҳақида гапириб бердилар.

Бу ҳақда область партия комитетининг X пленумида гапирилган эди

Тажриба сифатида бошланадиган бу ташаббусга ҳамма қўшилди. Лекин уни амалга ошириш осон эмас эди.

Янгиликни Тошкент шаҳар партия комитети, шаҳар ижроия комитети мамнунлик билан қўллаб-қувватлади. Шундан кейин институт жойлашган Куйбишев районидаги 142-ўрта мактаб областлардан тўпланадиган ўқувчиларни ўқиш давомида дарсликлар, қўлланмалар билан таъминлайдиган база сифатида тасдиқланди. Ўқувчиларнинг бутун ҳужжатлари шу ерда расмийлаштирилди. Аниқроғи биргина Ўзбекистондангина эмас, Ўрта Осиё республикаларидан ҳам жалб этилган ўқувчилар шу мактаб талабаларига айландилар. Шундан кейин уларнинг ўқиш жойи учун институтнинг тўққиз қаватли биносидан иккита шинамгина аудитория ажратиб берилди.

— Фақат яхши ва аъло ўқиганлар, комсомол-активларни тўплашда бизга жойлардаги шаҳар ва район партия, комсомол комитетлари ҳам кўмаклашдилар, — дейди институт партия комитетининг секретари Ш. Мирзияев. — Улар болалар билан суҳбатлашгани борган ўқитувчиларнинг бевосита мактабларда бўлишлари, ўқувчилар билимини ҳар томонлама синашлари учун шароит яратиб бердилар.

Натижада йиғилган ўқувчилар орасидан конкурс асосида 55 нафари «институт мактаби»га жалб этилди. Уларга студентлар билан бир қаторда ётоқхона ажратилди. Уч маҳал иссиқ овқат билан таъминланишлари йўлга қўйилди.

... Биз болалар ўқиётган ўнинчи синфларда бўлдик. Ўқувчиларнинг кайфияти яхши. Улар ҳар бир предметни жуда чуқур ўрганиш, фақат «яхши» ва «аъло» баҳоларга ўқишга ҳаракат қилмоқдалар. Бу бежиз эмас. Талабалар ўнинчи синфни худди шундай муваффақиятли тугатсалар институтга кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Шунинг учун ҳам улар синф раҳбарлари Насрулла Рўзиевич Тагаев, Татьяна Ивановна Офариноваларнинг ёрдамида дарсликлардан ташқари тегишли предметларга доир китобларни ҳам топиб ўқимоқдалар.

Бу синфларда программа ўрта мактабникидан анча фарқ қилади. Тўғриси, вазифалар оғирроқ. Аммо чидаган ўқувчи келгусида қийналмаслигини яхши билади. Болаларга математика, физика, рус тили ва адабиётидан институт педагоглари, қолган фанлардан эса 142-ўрта мактаб ўқитувчилари дарс беришмоқда.

— Очиғи мен дастлаб уй вазифаларини бажаришга қийналардим, — дейди жиззахлик ўқувчи Эльмира Сафина. — Чунки у ёқдаги мактабимизда ўқиш жуда енгил эди. Дарсларга ҳозир роса қизиқиб кетганман.

— Мен Фрунзе шаҳридаги 54-мактабданман, — деб таништирди ўзини Нурмуҳаммад Ҳисамиддинов. — Орзуим ирригатор-инженер бўлиш. Шунга астойдил ҳаракат қилаяпман.

Қашқадарёлик Аҳмад Бадриддинов ҳам шундай синфда ўқиётганлигидан хурсанд.

— Болалар билан тарбиявий иш олиб боришда мушкулликлар йўқми? — сўрадик Татьяна Ивановнадан.

— Йўқ, болалар кундузи педагоглар, кечқурун тарбиячилар, кечаси навбатчи мураббийлар назоратида. Йил давомида ота-оналар билан икки марта мажлис ўтказдик. Улар ҳам ўғил-қизларининг ўқишларидан мамнун.

Биз институт ректоратидан бу ўқув йилида тажриба яна ҳам такомиллашувини билиб олдик. Эндиликда бу ерда фақат 10-синфларни эмас, тўққизинчи синфларни ҳам ўқитиш йўлга қўйилади. Синфлар сони 8 тага етказилади.

Институт маданият уйи директори Мурод Муҳаммаджонович Қориев партком хонасига қўлида график билан кириб келди. Унда ҳар бир факультетнинг бир ойда икки марта театрга бориши планлаштириб қўйилган. «Бу ректоратнинг топшириғи», — дейди у.

Инсон профессионал тарбияни, маданиятни саҳна актёрларидан ўрганади. Графикни партия комитети жиддий назорат қилар экан. Бир йилдирки, студентларни театрга махсус автобус олиб бориб, олиб келади. Талабалар бу кунларни соғиниб кутадиган бўлиб қолишди. Улар пойтахтимизнинг эътиборга сазовор бошқа жойларига, айниқса, музейларга мунтазам экскурсиялар уюштириб туришибди. Аксарият талабалар маданият уйининг «Ором», «Мақом», «Дўстлик», «Орзу» каби ўндан ортиқ турли ансамбллари аъзоларидир. Ҳаваскорлар орасида Иттифоқ миқёсидаги фестиваллар лауреатлари, чет эллардаги концертларда тақдирланганлар ҳам бор.

Кейинги йиллар ичида маданият уйи қошидаги интернационал дўстлик клуби фаолияти активлашиб кетди. Унинг тадбирлари жуда қизиқарли бўлиб қолди. Клубда ўтган Ҳиндистон, Мадагаскар, Яман, Ироқ кунларида республикамиздаги бошқа олий ўқув юртлари талабалари ҳам иштирок этдилар. Бу тадбирлар чинакам куй, қўшиқ рақслар тантанасига айланди.

Институт бадиий ҳаваскорлари «Утсав» байрамида катта программадаги концертлар билан қатнашдилар. Кейин ҳиндистонлик санъаткорларни институт маданият уйида қабул қилишди. Бу учрашувда сўзга чиққан меҳмонлардан бири: «Жаҳонда интернационализм сўзини кўп қўллаймиз. Аммо унинг асосий мазмуни ҳар бир инсоннинг инсонга бўлган самимий муносабатида, юксак маданийлигида, деб ҳисоблайман. Мен бу институт ҳаёти билан танишар эканман, унинг катта коллективи чин маънодаги интернационализм руҳида тарбияланганига ишонч ҳосил қилдим», — деб қувонч билан гапирди.

— Албатта, бу сўзларни эшитиш биз учун фахрли, — дейди директор. — Лекин ғурурланишимизга асло ўрин йўқ. Ёшларни дўстлик руҳида тарбиялаш — бугунги куннинг муҳим вазифаси. Бу жиҳатдан олганда олдимизда амалга оширилиши керак бўлган катта режалар турибди.

Шу кунларда бадиий ҳаваскорлар Бутуниттифоқ XIX партия конференциясига бағишлаб ўтказиладиган фестивалга ҳозирлик кўришяпти. Унда куй ва қўшиқларга, рақсларга меҳр қўйган энг қобилиятли ёшлар иштирок этадилар. Бу тадбирнинг масъулиятини ректорат ҳам, партия комитети ҳам чуқур англаб маданият уйига ёрдам бермоқда. Студентлар орасида талантлиларни танлаб олиш мақсадида факультетлараро фестиваллар ўтмоқда. Бу тадбирларга илмий ишлар бўйича институт проректори, фестивалга тайёргарлик бўйича ташкилий комиссия раиси Виктор Александрович Эм бошчилик қилмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, институт янгича талаблар руҳи билан яшамоқда. У ўз ишини қайта қурмоқда. Бу илм даргоҳининг иш тажрибаси чиндан ҳам ўрганишга муносиб.

С. ҲАСАНОВ.

ХУШХАБАРЛАР

ҚИШЛОҚ ҚИЁФАСИ ЎЗГАРМОҚДА

Кейинги вақтларда Бекобод районида социал соҳани ривожлантиришга эътибор кучаймоқда. Ўтган йилнинг ўзида бу ерда 712 ўринли 2 та мактаб, 370 ўринли 3 та болалар боғчаси қурилди. Газ тармоқлари 9 километрга узайтирилиб, 310 хонадон газлаштирилди. Шунингдек, тўрт километр узунликда водопровод ўтказилди. Умумий саҳни 22,8 минг квадрат метрга тенг уй-жойлар қурилиб, 380 оила янги уйларга кўчиб ўтди.

Умуман бу йил районда социал масалаларни ҳал қилиш учун салкам 1,5 миллион сўмлик маблағ сарфлаш мўлжалланган. Жами 28,1 минг квадрат метр уй-жой, янги магазин, боғча ва мактаблар ҳамда маданий-маиший муассасалар фойдаланишга топширилади.

ИШЧИЛАР УЧУН ҚУЛАЙЛИК

Тошкентдаги Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчилари учун яна бир қулайлик яратилди. Яқинда корхона территориясида саноат моллари билан савдо қилувчи магазин очилди. Тошкент марказий универсал магазинининг филиали ҳисобланган бу савдо тармоғида тикувчилар кийим-кечаклар, пойабзал, чарм-галантерея буюмлари, атир-упа ва бошқа саноат моллари харид қилишлари мумкин. Бундан ташқари, бирлашмада озиқ-овқат, мева-сабзавот дўконлари ва қатор маиший хизмат кўрсатиш пунктлари ҳам ишлаб турибди.

А. КЕЛДИЕВА.

МИКРОРАЙОНДА АТЕЛЬЕ

Чирчиқдаги 9-микрорайонда жойлашган маиший хизмат уйида болалар учун мўлжалланган кийим-кечаклар тикувчи янги ателье ишга туширилди.

Ательеда бал-маскарадларга костюмлар тикиш, кийим-кечакларни таъмирлаш, катталар кийимларини кичкинтойларга мослаштириб қайта тайёрлаш бўйича буюртмалар қабул қилинмоқда.

Э. РИЖИКОВА.

• Партия турмуши: коммунистлар аттестацияси

БИЛИМ САЁЗ, САВИЯ ПАСТ

Район партия комитети инструктори Валижон Жалолов аттестация комиссияси мажлисларининг протоколи жамланган папкани олдимизга қўйди. Йирик бошланғич партия ташкилотларидан ташқари район партия комитети ҳузурида ҳам учта аттестация комиссияси тузилган. Улар асосан кам сонли бошланғич партия ташкилотларига бирлашган коммунистларни аттестациядан ўтказаяпти. Шу комиссияларнинг бирига Валижоннинг ўзи ҳам аъзо бўлиб кирган.

— Комиссияларимиз мажлисига кўпроқ мактаб коммунистлари таклиф этиляпти, — дейди у. — Шу кунгача 130 дан ортиқ ўқитувчини синовдан ўтказдик. Уларнинг 15 нафари шартли равишда аттестация қилинган бўлса, 5 нафари умуман аттестациядан ўта олмади.

Мажлисларнинг бирига 33-ўрта мактаб директори Исматулла Солиев таклиф этилди. Суҳбат давомида кутилмаган ҳоллар маълум бўлди.

И. Солиев мактабдаги ягона коммунистдир. Шу боисдан у қўшни 30-мактаб партия ташкилоти ҳисобида турарди. Ўзи ёш эмас, 1972 йилдан бошлаб халқ маорифи системасида ишлаб келаяпти. Ташкилотчилиги, ишбилармонлиги билан ўзини кўрсатган. Лекин коммунист сифатида ўз бурчини, КПСС Устави талабларини ниҳоятда суст бажараяпти. У қўшни мактаб партия ташкилоти ҳисобида тургани учун ҳам йиғилишларга кўнгли тусаса келарди, тусамаса йўқ.

Аттестация олдидан бошланғич партия ташкилоти секретари Инобат Абдусаматова ҳисоблаб қараса, кейинги бир ярим йил ичида ўтказилган партия йиғилишларининг атиги бештасида И. Солиев иштирок этган экан. Бўлмаса ҳар ойининг маълум куни ва соатида партия йиғилиши бўлиши ҳақида барча коммунистларга, шу жумладан И. Солиевга ҳам маълум эди.

Аттестация комиссияси мажлисида И. Солиевга турли мавзуларда саволлар берилди. Лекин саволларнинг бирортасига ҳам у жўяли жавоб бера олмади. Чунки тайёргарлиги бўш эди. Билими саёз, савияси паст эди.

Комиссия аъзолари партия взноси йиғиладиган ведомостларни бир-бир варақлаб чиқишди. Лекин кўпгина саҳифаларда И. Солиевнинг имзоси кўринмасди. Фақат ўтган йилнинг ўзида у беш ойлик взносни вақтида тўламабди. Бу билан И. Солиев КПСС Устави талабларини қўпол равишда бузди. Комиссия аъзолари эътироз билдиришганида у айбни бошланғич партия ташкилоти секретарига ва унинг ўринбосарига ағдаришга ҳаракат қилди. Носамимийлиги учун мажлисда танқидга учради.

И. Солиев ўз зиммасида қандай партиявий топшириқ борлигини ҳам билмасди. Унга пропагандистлик вазифаси топширилганлиги, лекин сиёсий-ўқув машғулотлари мунтазам ўтмай келаётганлиги эслатилди, яна кўпгина камчиликлари юзига очиқ айтилди.

Охири И. Солиев коммунист сифатида сиёсий ҳаётдан четда қолганлигини тан олди, танқиддан жиддий хулосалар чиқариб олишга ваъда берди. Шундан кейингина у шартли равишда аттестациядан ўтказилди. Бунда И. Солиевнинг директор сифатида мактаб социал ҳаётини яхшилаш соҳасида олиб бораётган ишлари ҳам инобатга олинди.

Комиссиянинг навбатдаги мажлисига таклиф этилган 42-мактаб директори Бўронбой Аширбоев эса аттестациядан ўта олмади. У 4-ота мактаб бошланғич партия ташкилоти ҳисобида турарди. Партия ташкилоти секретари М. Муртазоева имзо чеккан характеристикада Б. Аширбоев кўкларга кўтарилиб, мақталган эди. Мана характеристикадан баъзи сатрлар: «... партия топшириқлари ва КПСС Устави талабларини вақтида бажармоқда, мактабда сиёсий-оммавий ишларни амалга оширишда катта ёрдам бермоқда, ўз ғоявий-сиёсий билимини ошириш устида тинмай изланмоқда, ўз хизмат вазифасини астойдил адо этмоқда...» Характеристика бошдан-оёқ мана шундай мақтов сўзлардан иборат эди. Камчиликлари ҳақида бир оғиз ҳам гап айтилмаган эди.

Комиссия аъзолари билан бўлган савол-жавоб пайтида ҳамма мақтовларнинг пучлиги маълум бўлиб қолди. Чунки у ғоявий-сиёсий жиҳатдан анча қолоқ эди. Қайта қуришнинг моҳияти, мактаб ислоҳотидан кутилган мақсад, сиёсий ҳаётдаги кейинги ўзгаришлар унга қоронғу эди. Оддий саволларга ҳам жавоб бера олмаган раҳбар коммунист фаолиятини қандай баҳолаш мумкин? Албатта, у аттестация қилинмади. Комиссия хулосаси бошланғич партия ташкилоти муҳокамасига ҳавола қилинди.

4-мактаб бошланғич партия ташкилоти секретари М. Муртазоева характеристика беришда қанчалик принципсизлик қилган бўлса, муҳокама пайтида ҳам шунчалик кўнгилчанлик қилди. Ҳамкасблар йиғилишда аттестациядан ўта олмаган раҳбар коммунист Б. Аширбоевни юмшоққина виговор билан «сийламоқчи» бўлишди. Лекин Оққўрғон район партия комитети ҳузуридаги партия комиссияси мактаб партия ташкилотига бу қарорни қайта кўриб чиқишни тавсия этди. Сиёсий савияси паст, КПСС Уставининг 2-параграфини бажармаётган коммунистга нисбатан жиддийроқ жазо бериш керак эди. Амалига қараб жазони юмшатадиган пайтлар аллақачон ўтиб кетган.

Район партия комитети ҳузуридаги аттестация комиссияси мажлислари ниҳоятда талабчанлик билан ўтаяпти. Ҳар бир комиссиянинг 13 нафардан аъзоси бор. Улар партия ветеранлари, сайлаб қўйилган активлар, райком аппарати ходимлари, актив коммунистлардир. Суҳбатлар давомида ҳар бир педагог ҳам мураббий, ҳам коммунист сифатида атрофлича синаб кўриляпти. Кейинги мажлисларнинг бирида 20-ўрта мактаб ўқитувчиси К. Отабоев сиёсий билими ва касб маҳорати пастлиги учун аттестация қилинмади. КПСС Устави ва Программасини суст билган, мамлакатимиз сиёсий ҳаётида рўй бераётган ўзгаришлар моҳиятини чуқур англаб ета олмаган коммунистлардан 32-мактаб ўқитувчиси Б. Сиддиқов шартли равишда аттестация қилинди.

Кўпгина педагог коммунистлар ўз вазифаларига совуққонлик билан қараётганликлари учун ҳам мактабларда ислоҳот ниҳоятда секин кўчаяпти. Райондаги ўрта мактабларнинг 11 тасида шу пайтгача устахона ташкил қилинмаган. 31 та мактабдаги мавжуд устахоналар эса оддий талабларга ҳам жавоб бермайди. Кўп жойларда социал ҳаёт эскича аҳволда қолаяпти. 30 дан ортиқ мактаб марказий иситиш системасига уланмаган, 6 та мактабда эса умуман водопровод суви йўқ. Кўп жойларда мактаб қурилиши ўлда-жўлда қолиб келаяпти. «Оққўрғон» совхозида 22-мактаб қурилиши 15 йилдан бери битмайди. 37-мактаб учун эса қўшимча синфхоналар сув билан ҳаводек зарур. Шунга ўхшаш муаммолар ҳар бир мактабда бор.

КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми мактабларга бўлган муносабатни тубдан ўзгартиришни талаб қилмоқда. Ислоҳот тақдири ҳар бир коммунист, ҳар бир педагогнинг ўз вазифасига қандай муносабатда бўлаётганига боғлиқдир. Область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида таъкидланганидек, ҳали кўпгина жойларда педагог коммунистлар ишни ислоҳот талаблари асосида ташкил эта олмаяптилар, ўз сиёсий билимлари ва касб маҳоратларини ошириш устида жиддий изланмаяптилар. Ўқитувчи мактаб виждони, қайта қуриш дарғаси эканлигини унутмаслиги керак. Ислоҳотда унинг ўрни алоҳидадир.

Ж. НОСИРОВ,
Оққўрғон районн.

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ ЗОНАЛ ЛЕТУЧКАСИ

Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш, газета чиқишлари таъсирчанлигини таъминлаш, журналистлар изланиши... Бу ўтган шанба куни Оржоникидзе район «Коммунизм тонги», Бўстонлиқ район «Коммунизм учун», Паркент район «Паркент тонги», Оҳангарон район «Оҳангарон», Тошкент район «Шонли меҳнат» газеталари ижодий ходимлари зонал летучкасининг асосий мавзулари бўлди.

Оржоникидзе район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Р. Шералиев район партия комитетининг матбуотга партиявий раҳбарликни такомиллаштириш соҳасидаги иши ҳақида гапириб берди. Тошкент Давлат университети журналистика факультетининг доценти, филология фанлари кандидати М. Худойқулов қайта қуриш шароитларида район газеталарининг тарғиботчилик ва ташкилотчилик роли масалаларига тўхталди.

«Паркент тонги» газетасида партия ташкилотларининг сиёсий ташкилотчилик ва идеологик иши, «Шонли меҳнат» газетасида меҳнат коллективларида тўпланган илғор тажрибаларнинг ёритилиши обзор қилинди.

«Коммунизм тонги» газетасининг редактори А. Фозилов редакция журналистларининг изланиши, «Шонли меҳнат» газетасининг масъул секретари С. Шамсуддинов газета чиқишларининг таъсирчанлигини ошириш, «Коммунизм учун» газетасининг бўлим мудири А. Иброҳимов оила пудратининг чек системасини жорий қилиш масалаларини ёритиш соҳасидаги тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Зонал летучка қатнашчилари Оржоникидзе район маданият уйининг бадиий ҳаваскорлари билан учрашдилар, яхна ичимликлар комбинатида бўлдилар. Комбинат директори Ғ. А. Одилов журналистларни ишлаб чиқариш технологияси билан таништирди, корхонани ривожлантириш истиқболлари ҳақида гапириб берди.

ДЕПУТАТЛАР БУРЧЛАРИНИ НЕГА БАЖАРИШОЛМАЯПТИ?

ЖАМИЯТ ҳаёти ва экономикани қайта қуриш муносабати билан ошкораликка кенг йўл очилди. Энди ишлаб чиқариш ва турмушдаги камчиликлар, иллатлар, муаммолар ҳақида матбуотда рўй-рост ёзиляпти, радио ва телевидение орқали очиқ айтилмоқда, кўрсатилмоқда.

Шу муносабат билан биз, Орджоникидзе районидаги Тошкент янги консерва комбинатининг бир группа ишчиларида ҳам айрим фикр-мулоҳазалар туғилди. Комбинатимизда область Советининг депутати Дилобар Орипова меҳнат қилади. Бундан ташқари яна икки киши район Советига, тўрт киши посёлка Советига депутат. Бироқ биз бу депутатларнинг комбинатимиздаги ишларни яхшилашга амалий таъсир кўрсатаётганликларини сезмаяпмиз.

Бунинг учун фақат депутатларни айбламоқчи эмасмиз-ку, бироқ улар ишда ўрнак бўлишдан ташқари, депутатлик бурчлари ва сайловчиларнинг наказларини бажаришда активлик, қатъийлик кўрсатишлари ҳам керак-да. Комбинатимизда ишлаб чиқаришнинг умумий аҳволи яхши эмас, корхона қарзга ботиб боряпти. Бундай аҳвол аввало депутатларимизни, халқ контроли комитети ва касаба союз ташкилоти аъзоларини ташвишлантириши керак. Улар ишлаб чиқаришдаги асосий вазифалардан ташқари комбинатдаги иқтисодий ва ижтимоий масалалар билан ҳам шуғулланишлари, аҳволни ўнглаш чораларини кўришлари лозим. Зиммаларига юклатилган жамоатчилик вазифаси ана шуни тақозо этади.

Комбинат маъмурияти ҳам депутатлар, бошқа жамоат ташкилотлари аъзолари ёрдамига таянишлари, уларнинг фикр-мулоҳазалари, таклиф ва тавсияларига қулоқ солишлари, жамоатчилик топшириқларини бажаришга улгуришлари учун уларга зарур имконият ва қулайликларни яратиб беришлари керак.

Комбинат ишчилари номидан

Ҳ. ОМОНОВ.

Чорвачилик «Тошкент ҳақиқати» назоратида

Аксарият вақтимиз фермада ўтяпти

УСМОН Юсупов номидаги боғдорчилик ва узумчилик комбинати сут-товар фермасида 340 бош сигир боқилади. Ўтган йили чорвадорлар давлатга сут сотиш план ва мажбуриятларини ортиғи билан бажардилар. Ҳар бош сигирдан ўртача 2667 килограммдан сут соғиб олинди.

— Асосий диққат-эътиборни сутнинг сифати ва ёғлилик даражасига қаратяпмиз, — дейди коммунист, ферма лаборанти Нодира Донаева. — Ўтган йили шу ҳисобдан 65 тонна кўп сут сотдик. Бунда соғувчилар Зулфия Мақсудова, Шарофат Тошматова, Соҳиба Тошхўжаева, Фазилат Қурбонова, Ҳабиба Эгамова ва молбоқарлар Абдуманнон Муҳаммадкаримов, Ортиқали Ҳолдоров, Имом Роҳаталиевларнинг ҳиссаси катта.

Ферма чорвадорлари қишловни намунали якунламоқдалар. Январь — март ойларида жами 55 тоннадан ортиқ сут соғиб олинди. Бузоқ олиш ҳам самарали бўлди. Хуллас, ферма чорвадорлари бу йил давлатга 295 тонна сут, 65 тонна гўшт, сотиш, 288 бош бузоқ олиш учун астойдил меҳнат қилишяпти.

Аммо ишда муваффақиятлар билан бирга камчиликлар, муаммолар ҳам йўқ эмас. Ҳар йили бўлганидек, бу гал ҳам айни қиш пайтида озуқа масаласи ферма чорвадорларини қаттиқ ташвишга солди. Ўтган йили жамғарилган беда, силос ва бошқа ем-хашак камлик қилди. Албатта, ем-хашак етиштириш учун бор-йўғи 170 гектар майдондаги олмазор ораси ажратилганидан кейин у етмайди-да.

— Сут-товар фермамизнинг талаб-эҳтиёжларини қондириш учун камида 300 гектар ер керак, — дейди зоотехник С. Исроилов. — Ер эса йўқ. Планга кўра у ажратилмаган. Муаммони ечишда область агросаноат комитети ва район агросаноат бирлашмаси ҳал қилувчи сўзини айтиши керак.

— Бир қараганда чорвадорларимиз учун яхши шарт-шароитлар яратиб берилгандек. Дам олиш хонаси озода ва шинам, дид билан безатилган. Радио, телевизор доим хизматимизда. Лекин аксарият вақтимиз фермада ўтаётганлиги ёмон, — дейди ёш соғувчи Муҳайё Тошматова. — Ишга эрта тонгда келганимизча кеч соат 8—10 да қайтиб кетамиз. Комбинатда ўтказилаётган тадбирлар, йиғилишлар, уюштирилаётган байрам кечалари, баҳс-мунозаралар одатда иш вақтимизга тўғри келяпти. Шу сабабли ҳам биз ёшлар булардан четда қолиб, иштирок эта олмаяпмиз. Шунингдек, кўчма магазинлар тез-тез келиб туриши лозим. Умуман фермада ишни икки сменада ташкил қилиш вақти аллақачон келди. Ёш соғувчилар сафини кенгайтириш, уларнинг муқим ишлаб қолишлари устида ҳам қайғуриш керак...

Ў. МЕНГЛИЕВ,
Янгийўл шаҳри.

● КАЛИНИН райони марказида «Сказка» болалар кафеси очилди. Бу ерга кичкинтойлар ўз ота-оналари билан биргаликда ташриф буюришиб турли ширинликлар, шарбатли ичимликлар ҳамда музқаймоқларни истеъмол қиладилар. Шунингдек, улар ўзлари хоҳлаган мультфильмларини ҳам томоша қилишлари мумкин. Суратларда: (юқоридан пастга) буфетчи З. Имаева; кафе залларида.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ фотолари.

РЕДАКЦИЯГА КЕЛГАН ХАТЛАРДАН

Шаҳар хўжалиги мавзуида

ОБОДОНЧИЛИК ҲАҚИДА БАЪЗИ МУЛОҲАЗАЛАР

ОБОДОНЧИЛИК... Ҳа, ҳамма шуни ўйлайди ва шунга интилади. Ободончилик аввало кишиларнинг ўз уйидан бошланади. Чиройли уй-жой қуради, ҳовлига дарахтлар ўтқазади, гуллар экади, ҳамма ёқни безайди ва озода тутади...

Ҳаммага маълумки, ободончилик юзасидан республикамизда, шу жумладан Тошкентда жуда кўп ишлар қилинди ва яна қилинмоқда. Бу қилинган ишлар ҳақида кўп гапириш мумкин. Лекин биз бу мулоҳазаларимизда қилинган гулзор орасида худди тиканакдек кўзга ташланган майда, лекин катта гапларга сабаб бўладиган камчиликларни кўзда тутмоқчимиз.

Ободончилик ҳақида гапирганда унинг кўп томонлари ҳисобга олинади. Масалан, кўчаларнинг икки четида одамлар юрадиган йўлкаларнинг чиройли, силлиқ қурилиши ва озода бўлиши саришталикнинг асосий шартларидан биридир. Илгари йўлкалар майин асфальт билан силлиқ ва чиройли қурилар эди. Унга тушган бир томчи сув ҳам икки томонга оқиб тушиб, йўл қуруқ ва озода турар эди. Кейинги вақтларда йўлкаларга қора мойга қорилган шағал тўкилиб, апил-тапил «текислаб» қўйилади, натижада йўллар доим ўйдим-чуқур. Баъзи жойларда эса асфальт ўрнига бетон плиталар ётқизиш расм бўлиб қолди. Плита чидамли бўлар эмиш, дейишади. Тажриба бу гапни инкор қиляпти. Икки-уч йилда плиталарнинг сийқаси чиқиб, симлари очилиб, йўловчиларнинг оёқларига илашиб, юришга халақит берадиган бўлиб қоляпти. Бунинг устига плиталар орасига чиқиндилар йиғилиб, ёки ўтлар ўсиб, уни тозалаш имконияти бўлмаяпти, шу туфайли йўллар ифлосланяпти ва хунуклашяпти. Бунинг мисолини жуда кўп жойларда кўриш мумкин. Плиталар қийшайиб, бузилиб, сув халқоб бўлиб ётибди. Илгари қилинган майин асфальтли йўллар узоқ йиллар бузилмай турибди-ку. Шу ҳақда ҳам бир ўйлаб кўришса дейсиз.

Навоий кўчасидаги ярмарка дўконлари жарликка тушириб қўйилгани муносабати билан илгариги ғоят обод, гавжум кўча четлари хувиллаб ётибди. Ана шу узун кўчада ҳозир ҳатто бирорта сув дўкони ҳам йўқ. Ярмарканинг пастга туширилганлиги ўринсиз бўлганлиги, у ердаги дўконларда савдо-сотиқ ҳам яхши бўлмаётганлиги ва Навоий кўчасининг нообод бўлиб қолганлиги ҳақида кўп гапирилди, ҳар хил фикр-мулоҳазалар юритилди. Энди бу кўчани обод қилиш, серфайз ва олдинги гавжумлигини тиклаш учун аниқ бир иш қилинадими ё у шундай қолиб кетаверадими?

Тошкентда янги қурилишлар ниҳоятда кўпайиб, янги районлар, кварталлар янги-янги уй-жой массивлари пайдо бўлаяпти. Лекин бу қурилишларнинг кўпи маълум тартибда қурилмай, улар орасидаги кўчаларнинг тайини йўқ ва бу бинолар ораларини обод қилиш ҳам қийинлашяпти.

Мана биргина мисол. Чилонзор район, Рокосовский кўчасида яқинда 9 қаватли турар-жой биноси қурилди. Шу қурилиш туфайли кўча асфальти бузилган эди. Йўлни қайтадан асфальтлаш қуруқчилик кунлар ўтиб, худди жўрттага қилингандек ёмғир ёғиб турган, ер лой бўлган кунда бажарилди. Натижада бир ой бўлмасдан йўл яна бузилиб, айниқса, кечалари машиналар ўтганда уларнинг тарақа-туруқига бутун маҳалла уйғониб кетадиган бўлди. Бунга ўхшаш пала-партишлик, хўжасизлик, бетартиблик, «Қуриб-бузишлар»ни истаган массивда учратиш мумкин. Бирор сабаб билан ўйиб кетилган кўчалар, асфальти кўчган йўлларнинг йиллаб тузалмай ётишига ўрганиб қолганмиз. Худди ана шундай тартибсизликлар туфайли ҳам маҳаллалардаги ариқлар кўмилиб кетди. Ҳозир деярли оқар сувлар йўқ, шунинг учун ҳам хонадонлардаги экинлар водопроводдан суғориляпти. Бу эса тоза истеъмол сувининг ҳаддан ортиқ исроф бўлишига олиб келаяпти.

Ҳеч кимга сир эмаски, ахлат ва чиқиндилар ўз вақтида олиб кетилмайди, айрим кўчалар, йўллар ва маҳаллаларда бир неча кунлаб уюлиб ётади. Бу эса санитария ҳолатига мутлақо зид бўлиб, зарарли микроблар манбаига айланиши турган гап. Домбрободда янги 101-мактаб қурилди. Бу қурилишдан қолган турли чиқиндилар ва 200 метрча майдон бир неча ойлардан буён ахлатхона бўлиб ётибди. Гапнинг очиғи бунақа хароб бўлиб ётган жойлар, бўш ерлар жуда кўп.

Ободончилик, ҳамма жойни тоза ва саранжом-сариштa сақлаш тегишли ташкилотлар билан бирга аҳолига ҳам бевосита тааллуқлидир. Ҳар бир хонадон ўз кўчаси, ўзи юрадиган йўл, қолаверса, яшаётган шаҳрининг тозалиги, ободончилиги учун жон куйдириши зарур, деб ҳисоблаймиз.

Шаҳар ободончилик ва қурилишларни амалга оширувчи махсус ташкилот ва муассасалар эътиборига яна бир муҳим масалани ҳавола қилмоқчимиз. Бу — шаҳарнинг катта йўллар атрофидаги фойдаланилмай ётган бўш ерлар, майдонлардир. Мисол учун, метронинг Собир Раҳимов бекати атрофида бўш ерлар кўп. У ерларга экин ҳам экилмаган, бинолар ҳам қурилмаган ва қурилиши ҳам мўлжалланмаган. Шундай бўш ерлар туриб шу атрофдаги Рокосовский номли кўчада бир неча хонадонларни бузиб, турар-жой биноси қуриляпти. Ана шу бузилаётган уйларнинг эгаларига уй-жой берилади, давлат иморатларнинг нархини тўлайди, хуллас ҳам катта маблағ сарф бўлади, ҳам яшашга яроқли уйлар бузиб юборилади. Шуларни бир алоҳида ҳисобга олиш мумкин эмасмикан?

Бизнингча, пухта ўйламасдан қилинган ишлардан яна бири — Туркман бозорининг бузиб ташланиши бўлди. Тўғри, ўрнига четроққа кичкина бўлса ҳам бозорча қурилди. Уйлари бузилган хонадонларга уй берилди, пуллари тўланди. Лекин бозор казармага ўхшаб ғиштдан девор қилиб ўралди, холос. Унга деярли ҳеч ким келмайди. Уч-тўрт нафар сотувчи-ю харидорни кўрасиз, холос. Ана шу кичкина бозорча ваҳима билан «Марказий бозор» деб юритилмоқда. Ҳатто бир неча трамвайларнинг сўнгги бекати — «Марказий бозор» деб белгиланган. Хўш, ўша номи бор «Марказий бозор» аслида нима мақсадда, ким учун қурилган?

Меҳнаткашларнинг турмуш шароитини яхшилаш, уларнинг эҳтиёжларини қондириш айниқса ҳозирги шароитда энг зарур ва долзарб масала бўлиб қолди. Қурилишлар, ободончилик ишлари турли қулайликлар яратишга алоҳида эътибор берилмоқда. Лекин шаҳар хўжалиги қурилиши, ободончилик ишларини ғоят пухта ўйлаб омилкорлик ва юксак дид билан амалга оширмоқ керак. Токи маблағ ҳам, меҳнат ҳам, ҳаракатлар ҳам зое кетмасин, деймиз. Биз буларни бир шахсий мулоҳаза тариқасида билдирдик. Агар амалий ишларда ҳисобга олинса, анча фойдали бўларди деб ҳисоблаймиз.

Ўткир РАШИД,
ёзувчи, доцент.

● Давр ва маросим

ДАБДАБАСИЗ, ЗАМОНАВИЙ БЎЛСИН

КАЛИНИН районидаги «Москва» совхозида 13 миллат вакили яшаб меҳнат қилади. Уларнинг аҳил-иноқлиги, бамаслаҳат иш юритиши туфайли хонадонларда тўй-хашам ва бошқа маросимлар ихчам, ортиқча сарф-харажатсиз ўтказиладиган бўлиб қолди. Жумладан, Ленин ва Ойбек маҳаллаларидаги тўйлар олиқ-соликсиз бўляпти. Тўйдан кейинги чарлар ва қуда чақириқ каби ортиқча одатларга ҳам барҳам берилди.

Уруш ва меҳнат ветеранлари, меҳнаткашлар вакилларининг янгича маросимларни турмушга сингдиришга бағишлаб Иттифоқ қишлоқ Совети территориясидаги Тарнов маҳалласида ўтказилган йиғилишда совхозда тузилган махсус тўй комиссиясининг ана шу илғор иш тажрибаси бошқа маҳалла комитети вакилларига ибрат қилиб кўрсатилди. Шунингдек Иттифоқ қишлоқ Совети район «Билим» жамияти ҳамда уруш ва меҳнат ветеранлари Совети биргаликда уюштирган бу йиғилишда кўпгина қишлоқ ва маҳаллаларда эскича маросим ва урф-одатлар ҳамон давом этаётганлиги конкрет мисолларда жиддий танқид қилинди.

Чунончи «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхозидаги айрим хонадонларда тўйлар дабдаба билан серчиқим ўтяпти. Бир неча кунга чўзилганлиги устига, бир қанча мол ва қўйлар сўйилади, шунга яраша кетма-кет таомлар пиширилади. Қудалар ўртасида олди-берди катта, қимматбаҳо сарполар алмашинади. Буларнинг ҳаммаси пулга чақилса, бир меҳнаткашнинг камида ўн йиллик даромадига тўғри келади. Қишлоқ Совети, айниқса, маҳалла активлари тўйларни даврга мослаб тартибга солиш учун амалий ишга ўтишлари керак.

Ҳ ҚАЮМОВ.
Т. ИСЛОМБОЕВА,
райондаги мухбирлар пости аъзолари.

ҲОСИЛ МЎЛ БЎЛАДИ

Оржоникидзе районидаги «Октябрь» колхозининг Ҳаким Акрамов бошчилик қилаётган бригадаси сабзавоткорлари 80 гектар майдонда деҳқончилик қилишади. Айни кунларда 8 гектар майдонда пленка тагида экилган карам кўчатлари гуркираб ўсмоқда. 15 гектар ердаги картошкага ҳам ишлов берилмоқда.

— 15 гектар ерда помидор етиштирамиз, — дейди бригада бошлиғи Х. Акрамов. — Ерни куздаёқ эгат олиб тайёрлаб қўйган эдик. Бу айни пайтда ниҳолларни об-тобига экиб олиш имконини берди.

М. ҚУЧҚОРОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

Шунингдек, оҳангаронлик Н. Бекназарова, А. Маҳкамов, чинозлик Т. Имомовлар ҳам редакциямизга йўллаган мактубларида шу кунларда дала ва фермаларда олиб борилаётган ишлар ҳақида ёзишган.

Хатлар «Тошкент ҳақиқати» назоратида

ТЕКШИРИШЛАР, НАТИЖАЛАР, ЧОРАЛАР

«ТОШКЕНТ—ЎШ» йўлини кенгайтириш даврида пиёдалар юрувчи йўлкалар қўшиб юборилди. Ҳозир эса магистраль серқатнов кўчадан юришга мажбур бўлаяпмиз. Бу эса йўловчилар учун хавфли бўлганлиги билан ҳеч кимнинг иши йўқ.

Ф. МИРЗАЕВА,
Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз.

ХАТДА кўрсатилган жойнинг ўзига бориб текшириш ўтказилди, дейилади Ўрта Чирчиқ район Советн ижроия комитетининг раиси С. Шерматовнинг жавоб хатида. Текшириш натижалари анализ қилинганда ҳақиқатан ҳам йўл кенгайтирилганда мавжуд йўлкалар кўчага қўшилиб кетган. Янги йўлка қуриш учун эса кўча четида бўш жой қолмаган. Район Совети ижроия комитети шу ерда яшаётган аҳоли билан маслаҳатлашганда улар уйлари олдидаги бўш жойдан йўлка ўтказишга рози бўлишди. Хатда кўрсатилган территория Коммунистик районига қарашли бўлгани учун Ўрта Чирчиқ район Совети ижроия комитети Коммунистик район Совети ижроия комитетидан йўлка қурилишини шу йилги планга киритишни сўраб хат орқали мурожаат қилди.

* * *

ТУРЛИ ташкилотларга қилган талабларим оқибатсиз қолаяпти. «Волга» машинаси олиш учун қайси ташкилотга мурожаат қилишим мумкин? Шу масалада маслаҳатларингга муҳтожман.

О. АБДУАЗИМОВ,
Ғазалкент шаҳар, Улуғбек кўчаси.

УЛУҒ Ватан урушининг иккинчи группа инвалиди О. Абдуазимовнинг хати Бўстонлиқ район Совети ижроия комитетида кўриб чиқилди. Район бўйича йилига 1 та «Волга» автомашинаси ажратилиб, у йиллик социалистик мусобақа натижаларига кўра ишлаб чиқариш илғоридан бирига берилади. Агарда О. Абдуазимов «Москвич» ёки «Жигули» машинаси олиш истагини билдирса у район социал таъминот бўлимига мурожаат қилиши ва навбатга туриши мумкин, дейилади район Совети ижроия комитетининг раиси А. Кашченконинг редакцияга юборган жавоб хатида.

* * *

ЖЎН канали бўйлаб кетган йўл ўнқир-чўнқир. Уни тузатиш ҳақида қатор ташкилотларга мурожаат қилинди. Лекин ҳеч қандай натижа йўқ.

Т. ҚОСИМБОЕВ,
Янгийўл шаҳридаги консерва заводининг ишчиси.

ХАБАРДА кўрсатилган камчиликлар текширишда тасдиқланди, дейилади шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси М. Мўйдиновнинг жавоб хатида. Канал бўйлаб кетган йўл, Лермонтов ва Плеханов кўчаларига тош тўкиб ўнқир-чўнқирлар текисланди. Асфальтлаш ишлари эса планга киритилди, иккинчи квартал охиригача амалга оширилади. Белгиланган тадбирларнинг бажарилишини шаҳар ижроия комитети ўз назоратига олган.

* * *

УЙИМГА ўтказиб беришган телефон бир кун ишласа 10 кун миқ этмайди. Бу ҳақда район марказидаги автомат телефон станцияси ходимларига бир неча бор мурожаат қилдим. Лекин амалий иш бўлмаяпти.

К. УМАРОВ,
Паркент район, Қолхозная кўчаси, 18-уй.

ОБЛАСТЬ алоқа бошқармасининг бошлиғи А. Н. Кудиновдан олинган жавобда район марказидаги телефон станцияси 1976 йилда ишга туширилганлиги, ҳозир унда бўш линия қолмаганлиги кўрсатилади. Лекин 1985 йили мазкур кўчадаги Улуғ Ватан урушининг инвалидлари Умаров ва Каримовларнинг талаблари инобатга олиниб, уларга блокиатор орқали телефон ўтказиб берилган. Шунинг учун асосий абонент телефондан фойдаланаётган вақтда улар фойдалана олишмайди. Умаровлар оиласини эса бундай алоқа воситаси қаноатлантирмаган. Улар шу кунларда алоҳида телефон линиясига эга бўлишни хоҳлашади.

Ҳозирча уларга алоҳида телефон ўтказиб бериш учун имконият йўқ. 1990 йилга бориб Паркент район марказидаги автоматик телефон станциясини кенгайтириш планлаштирилган. Шундан сўнг К. Умаровлар оиласига алоҳида телефон ўтказиб берилади.

МУТАХАССИС ФИКРИ

ПОМИДОРНИНГ ЯНГИ НАВЛАРИНИ ЭКИНГ

МАЪЛУМКИ, деҳқончилигимизда помидор асосий экин бўлиб, умумий сабзавот майдонининг 30 процентини ташкил қилади. Лекин кейинги йилларда бу экиндан планга нисбатан анча кам ҳосил олинмоқда. Масалан, областда 1985 йилда ҳар гектар ердан ўртача 231 центнер, 1987 йилда эса 216,6 центнер ҳосил олинди. Аммо кўпчилик районларда ҳосилдорлик йилдан-йилга камайиб кетмоқда. Аксинча, серҳосил, истиқболли, иссиққа чидамли янги помидор навини экиб, парваришни ўз вақтида сифатли ўтказган хўжаликлар эса яхши натижаларга эришмоқдалар.

Масалан, Тошкент райони хўжаликларида 1987 йилда 1025 гектар майдонда помидор етиштирилди ва ўртача 260 центнердан хирмон кўтарилди. 335 гектар ерга экилган «Прогрессивний» номли помидордан 306 центнердан, «Ўзбекистон» навидан эса 330 центнердан, «Волгоград» навидан эса бор-йўғи 170 центнердан ҳосил олинди.

Помидордан юқори ҳосил олиш учун нималарга эътибор бериш керак?

Помидорни иложи бўлса бедапоя ҳайдалгандан кейин, бодринг, сабзи, қовун-тарвуздан сўнг экиш тавсия этилади. Экишдан олдин ҳар гектар ҳисобига 35—40 тонна маҳаллий ўғит, 120 килограмм фосфор, 100 килограмм калий солиш, сўнгра ерни сифатли қилиб ҳайдаш ёки чизеллаш, текислаш зарур. Бунинг фойдаси катта. Қишлоқ хўжалик машиналари унум билан ишлайди. Суғориш вақтида эса тупроқ бир текис намланади. Демак, далада ишлаётган сувчилар ва механизаторларнинг иш унумдорлиги ортади.

Сифатли кўчат мўл ҳосил гарови. Шунинг учун кўчатларни далага чиқаришдан 8—10 кун илгари чиниқтириш талаб этилади. Бунинг учун биринчи навбатда кўчатхонанинг эшик-деразa, сўнгра пленкалари кўтарилиб, аста-секин дала шароитига мослаштирилади. Сараланган, бир хил катталикдаги кўчатлар экилса бехато тутиб, ривожи олдинма-кетин бўлмасдан ҳосили бир муддатда пиша бошлайди.

Помидор кўчатини «СКНБ-4» ёки «СКН-6А» маркали механизмларда экиш тавсия этилади. Янги помидор навларининг дастлабки ўсиш ҳамда ёппасига ҳосил тугиш даврларида ердаги асосий озуқа элементларига бўлган эҳтиёжи юқори бўлади. Ўсимликларни озиқлантириш тартиби қуйидагича: белгиланган ўғит миқдорининг 40 процентини ўсимлик ялпи гуллаш, 30 проценти мева тугиш, қолган 30 проценти иккинчи теримдан сўнг солиш мақсадга мувофиқдир.

Маълумки, янги навларга «Волгоград» навига нисбатан 15—20 процент кўп сув қуйилади.

Ҳозир янгича ишлаш, янгича фикрлаш даври. Шундай экан, ҳар бир гектар суғориладиган ердан унумли фойдаланиш бош масаладир. Шу мақсадда янги навлардан кўпроқ фойдаланайлик.

С. МАҲКАМОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

ҚИЗЛАР БЕЛЛАШУВИ

Чиноз районидаги Чайковский номли 2-музика мактабида «Ленин байроғи» газета редакцияси қошидаги ишчи-қишлоқ мухбирлари университети қатнашчиларининг кўрик-конкурси ўтказилди. «Балли, мухбирлар!», деб номланган мазкур конкурсда барча шартлар (шеърлар, бадиий асарлардан парчалар ўқиш, спектакллардан роль ижро этиш, саломлашиш қонун-қоидаларига амал қилиш ва ҳоказолар)ни муваффақиятли бажарган Ҳ. Ўринбоева ғолибликни қўлга киритиб, редакциянинг фахрий ёрлиғи билан тақдирланди. Шунингдек, унда Ш. Мўминова, С. Низомова, Ф. Холиева ҳамда Ф. Ўринбоевалар ҳам актив иштирок этиб, ўзларининг чуқур билим ва қобилият эгаси эканликларини кўрсатишди.

Қизиқарли ўтган ушбу кечада район маданият уйининг «Гулдаста» ансамбли қатнашчилари ўзларининг дилрабо куй, қўшиқ ва рақслари билан йиғилганларни хушнуд этдилар.

О. НУРУШЕВ,
Н. ДОВУРБОЕВА.

КАТТА БЎЛСАМ СУРАТКАШ БЎЛАМАН...

М. МИРЖАЛОЛОВ фотоэтюди.

МОҲИР ҚЎЛЛАР

Октябрь районидаги 38-саккиз йиллик мактаб ўқувчилари ўртасида бўлиб ўтган конкурс ана шундай деб аталди.

«Меҳнат бахт келтирар», «Меҳнат инсонни улуғлайди», «Бахтни меҳнатдан топасан» шиорлари остида ўтган ушбу конкурсда мактаб ўқувчилари тикувчилик, дурадгорлик ва слесарлик бўйича ўзаро баҳс юритишди. Айниқса, талабалардан Ф. Набиев, С. Парпибоев, Ш. Юсупов, ҳамда Г. Зиёмоваларнинг ишлари жюри аъзолари томонидан юқори баҳоланди. Уларга фахрий ёрлиқлар топширилди.

Конкурсни ташкил этишда ушбу мактабда қарийб чорак асрдан буён фаолият кўрсатаётган меҳнат ўқитувчиси Э. Муҳамедов ҳамда халқ маорифи аълочиси, ўқув ишлари бўйича мудир М. Зокироваларнинг ҳиссаси катта бўлди.

А. ТОЛИПОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

МАҲАЛЛА НОВВОЙХОНАСИ

Пойтахтимизнинг Ленин районидаги Сарикўл маҳалласида жамоатчилик асосида янги новвойхона очилди. Ҳозир бу ерда кунига 400—500 донадан оби нон ёпилмоқда. Бу маҳалла аҳолисининг узоғини яқин қилди. О. Расулмуҳамедов ва бошқа новвойлар хизматидан улар жуда мамнундирлар.

Яқин кунлар ичида тайёрланаётган нон миқдори яна икки баравар ошади.

И. РУСТАМОВ,
хизматчи.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газетаси редакцияси бугундан бошлаб, «Жаҳон ўтган ҳафта ичида» сарлавҳаси остида бир ҳафталик халқаро ҳаётга доир доимий обзор бериб боришни планлаштирди. Бу бўлимни сиёсий шарҳловчи, фалсафа фанлари кандидати Шавкат Ғаниевич ЯХЕЕВ олиб боради. Газетхонлар редакцияга мактублар йўллаб, халқаро муносабатларга тааллуқли масалалар, ўзларини қизиқтираётган саволлар, турли хил регионларда бўлиб ўтаётган воқеалар хусусида сўрашлари мумкин.

ЖАҲОН ЎТГАН ҲАФТА ИЧИДА

КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг бўлиб ўтганига, «Қайта қуриш» сўзининг ҳаётимизга кириб келганига уч йил бўлди. Ўтган давр доҳий В. И. Ленин меросига ва васиятларига оғишмай амал қилишнинг ниҳоятда муҳим эканлигини кўрсатди. Партия турғун, бюрократик ва волюнтаристларча ҳаракат меросидан кескин юз ўгирди, социализмни янада такомиллаштира бориб, халқнинг маънавий ва моддий бойликларини кўпайтира бошлади.

Доҳий В. И. Лениннинг таваллудига 118 йил тўлган кунларда совет халқи, дунёдаги барча дўстларимиз бу улуғ сиймога — Октябрь меъмори, партия ва давлатимиз бунёдкори бўлган бу ажойиб инсонга бўлган чексиз меҳр-муҳаббатини яна бир карра изҳор этдилар. Бунда унинг, энг аввало, Совет ҳокимиятининг дастлабки кунларидаёқ имзо чеккан улуғвор ҳужжати — «Тинчлик ҳақидаги декрет»-ига алоҳида эътибор берилди. Зотан бу ҳужжат урушларсиз дунёнинг, қуролларсиз жаҳоннинг биринчи пойдеворини қўйган эди.

Шу кунларда — қайта қуриш яхши самаралар келтираётган бир пайтда Совет — Америка муносабатларининг яхшиланишига яна бир бор эътиборни жалб қилиш мумкин. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев Москвага келган АҚШ давлат секретари Ж. Шульцни қабул қилиб, биз Америка жамоатчилигининг кайфиятини диққат билан кузатяпмиз. Совет кишилари каби америкаликлар ҳам мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни яхшилаш нишоналарини астойдил табриклаётганликларини мамнуният билан қайд қиламиз, деди. Шу маънода Э. А. Шеварднадзенинг Ж. Шульц билан навбатдаги — 25-учрашуви ҳам маълум даражада олға силжиш бўлди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ва АҚШ президентининг бўлажак олий даражадаги учрашуви ҳам икки томонлама муносабатларни янада юқори поғонага кўтаришда муҳим воқеа бўлади, деб таъкидланди. «Бу ерда АҚШ президенти икки буюк халқ ўртасидаги муносабатларга муносиб даражада кутиб олинади» дейилди учрашувда. Ўз навбатида Халқаро ишлар кенгашида нутқ сўзлаб, (Спрингфилд шаҳри, Массачусетс штати) Р. Рейган ҳам «Совет — Америка муносабатларида туб ўзгариш содир бўлди» деб айтди.

Лекин шунга қарамай АҚШ маъмурияти ҳамон эски йўлдан бориб, халқаро муносабатларни чалкаштиришга, бўлмағур туҳматларни ўйлаб топишга ҳаракат қилмоқда. Афғонистон, Никарагуа, Панама атрофидаги гаплар шундай деб хулоса чиқаришга асос бўлмоқда. «СССР билан АҚШ Афғонистон муаммосини бартараф этиш жараёнида қандай иш тутишларига қараб бутун дунё халқаро вазиятни соғломлаштирувчи омил бўлмиш Совет—Америка муносабатларининг қадр-қимматини ҳақида фикр юритади», — деди М. С. Горбачев Ж. Шульц билан бўлган учрашувда.

Женевада Афғонистон билан Покистон ўртасидаги аҳдлашувларга имзо чекилиши дунё халқларида умидбахш ҳис-туйғулар уйғотди. Афғонистон мустақил, бетараф, қўшилмаган давлат бўлиб қолиши керак. Келажакдаги воқеалар бу фикрларнинг нақадар ҳаётий ва доно эканлигини кўрсатади.

Ленинизмнинг ўлмас анъаналарига асосланган совет ташқи сиёсати кейинги йилларда халқаро майдонда катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда, дунёда барқарор тинчликнинг асосий ташаббускори бўлиб чиқмоқда. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари, ривожланаётган давлатлар билан бўлаётган самимий алоқалар ҳам ўз самарасини бермоқда. Шу маънода ўтган ҳафтада СССР Министрлар Совети Раиси Н. И. Рижковнинг Венгрияга, В. И. Воротниковнинг Югославияга, Н. Ф. Разумовскийнинг Вьетнамга қилган визитлари ҳам, шубҳасиз, ўз натижасини беради. Янгича фикр юритиш, халқаро низоли масалаларни тинч ва оқиллик билан муҳокама қилиш қанчалар тўғри эканлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатмоқда. Совет Иттифоқи томонидан бу жабҳада қўйилаётган дадил қадамлар бу йўлнинг нақадар тўғри эканлигини яна бир бор исбот этмоқда.

Ш. ЯХЕЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг сиёсий шарҳловчиси.

Телетайп лентасидан

ЛЕНИНГА БАҒИШЛАНГАН ФОТОВИСТАВКА

ЛУАНДА. Жума куни Ангола пойтахтида В. И. Ленин туғилган куннинг 118 йиллигига бағишланган фотовиставка очилди. Экспозиция жаҳонда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлати асосчисининг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида, дастлабки беш йилликларнинг муваффақиятлари, Совет Россиясини коллективлаштириш ва индустриялаштириш ҳақида, Улуғ Ватан уруши жангларида совет халқи эришган қаҳрамонона ғалаба, СССРнинг фан, техника ва маданият соҳаларидаги ҳозирги ютуқлари ҳақида ҳикоя қилади.

(ТАСС).

КОНФЕРЕНЦИЯ ЧАҚИРИШГА ДАЪВАТ

ҚОҲИРА. Миср Араб Республикаси давлат ташқи ишлар министри Бутрос Гали Қоҳирада сўзлаб, Фаластин халқининг қонуний ҳуқуқлари, шу жумладан унинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи қондирилиши асосидагина Яқин Шарқда адолатли ва мустаҳкам тинчлик бўлиши мумкин, деди. Можарони бартараф этиш ишида силжиш бўлиши учун Исроил барча манфаатдор томонлар иштирокида Яқин Шарққа доир халқаро тинчлик конференциясини чақиришга рози бўлиши керак, деб таъкидлади у. (ТАСС).

Янги бош секретарь сайланди

НИКОСИЯ. Димитрис Христофиас КИПР Меҳнат аҳли тараққийпарвар партияси (АКЭЛ) Марказий Комитетининг Бош секретари қилиб сайланди. АКЭЛ Марказий Комитетининг бу ерда тарқатилган баёнотида шу ҳақда айтилган. Партиядаги бу олий лавозимни қариб қирқ йил эгаллаб келган Эзекиас Папаиоанну яқинда вафот этганлиги муносабати билан Бош секретарь сайланди.

(ТАСС).

Реакциянинг яна бир қурбони

БОГОТА. Колумбиянинг Медельин шаҳрида Колумбия Коммунистик партияси маҳаллий ташкилотининг раҳбари Эрнандо Гутьеррес ўлдирилди. Шахсини аниқлаб бўлмаган қотил Гутьерреснинг уйига бостириб кириб, уни автоматдан отиб ўлдирган. Медельин шаҳар кенгаши аъзоси ватанпарварлар союзи сўл коалициясининг вакили Гонсало Альвареснинг айтишича, бу жиноят Колумбия реакциясининг мамлакат сўл кучлари активлари билан раҳбарларини жисмонан қириб юборишни кўзловчи режаларининг таркибий қисмидир. Йил бошидан бери 300 нафардан кўп киши Колумбияда ашаддий ўнг гуруҳлар бошлаган террор қурбонлари бўлди.

(ТАСС).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ АБОНЕНТЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Абонентларга автомат телефон алоқасининг янги йўналишлари хизмат кўрсата бошлади.

Йўналишларнинг номи	Код	Справкалар бюроси
Ижевск	31412	223881
Тюмень	34522	22096
ШАҲАРЛАР ВА ОБЛАСТЛАРНИНГ РАЙОН МАРКАЗЛАРИ		
ГОРЬКИЙ ОБЛАСТИ:		
Навашино	83175	22222
Сергач	83191	—
КИЕВ ОБЛАСТИ:		
Борисполь	04495	55599
Макаров	04478	51332
ЛЕНИНГРАД ОБЛАСТИ:		
Кириши	81268	23456
ТЮМЕНЬ ОБЛАСТИ:		
Голишманово	34546	22595
Заводоуковск	34542	23204
Нижневартовск	34566	35333
Тобольск	34511	23333
Ханти-Мансийск	34571	22899
Ялуторовск	34535	22160
УДМУРДИСТОН АССР:		
Алнаши	34150	—
Балезино	34166	—
Вавож	34155	—
Воткинск	34145	22262
Глазов	34141	72999
Игра	34134	21138
Каракулино	34132	—
Киясово	34133	—
Красногорское	34164	—
Можга	34139	21600
Сарапул	34147	21509
Селти	34159	—
Сюмси	34152	—
Ува	34130	—
Шаркан	34136	—
Юкаменское	34161	—
Якшур-Бодья	34162	—

ТОШКЕНТ ТЕЛЕГРАФ-ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ.

ТОШКЕНТДАГИ 56-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

йигирувчи, тўқувчи, калаваловчи, хом ип тайёрловчи ва эшувчи, тароқловчи, ўровчи, айлантирувчи касблари бўйича ўқишга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 1-3 йил.

Ўқишга 8-10 синф маълумотига эга бўлган қизлар қабул қилинади.

Ўқиш даврида 3 йил таълим оладиган ўқувчилар бепул иссиқ овқат, кийим-бош; 10-синфни битириб ўқишга кирган ўқувчилар ойига 30 сўм стипендия ва база корхона ҳисобидан қўшимча 40 сўм устама ҳақ билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида барча ўқувчиларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

3 йил таълим олган ўқувчилар билим юртини тугатгач касб ўрганиб чиқиши билан бирга тўлиқ ўрта маълумот оладилар, билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаган ўқувчиларга техникумлар ва олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан ўқишга киришлари учун йўлланма берилади.

Ўқиш даври доимий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юрти ўз ётоқхонасига, спорт комплексларига эга, техника ижодиёти, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишлаб турибди.

Билим юртига ўқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: ариза, маълумот ҳақидаги ҳужжат, медицина справкаси, 6 дона фотосурат (3x4 см. ҳажмда), характеристика, яшаш жойидан справка.

Аризалар ҳар куни соат 9 дан 18.00 гача қабул қилинади.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАШУВИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Адрес: 700198, Тошкент шаҳар, Сергели райони, Қўйлиқ массиви, 5«Б» квартали, 51-уй (37э, 45,55,104,111-автобуслар; 26-трамвай; 11,30,31-маршрутли автобусларнинг «Диспетчерская» бекати).

Телефонлар: 90-61-11, 90-19-81, 90-60-09, 90-62-24.

«Узэлектромонтаж» ихтисослашган трести базасидаги
7-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

6 ой муддатли ўқишга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

10-синф маълумотига эга бўлган қизлар иккиламчи занжирлар электр монтажчиси ихтисоси бўйича ўқишга қабул қилинадилар.

Билим юрти иккиламчи занжирлар монтажи, кучланишли электр асбоб-ускуналарини бошқариш системалари, электр подстанциялари, автомат системалари бўйича юқори классли мутахассислар тайёрлайди.

Улар саноат корхоналари, метрополитенлар, подстанциялар, асбоб-ускуналарни монтаж қилиш соҳаларида меҳнат қиладилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаганлар имтиёзли шартлар билан олий ва ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилинадилар.

Билим юртига ўқишга қабул қилинганларга ойига 76 сўм стипендия тўланади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида уларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Машғулотлар — группаларнинг комплектлашувига қараб бошланади.

Билим юртига ўқишга киришни хоҳлаганлар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, медицина справкаси (286-форма), 6 дона фотосурат (3x4 см. ҳажмида), характеристика, яшаб турган жойидан справка

АДРЕС: Тошкент шаҳри, Ивановолик тўқувчилар кўчаси, 8-уй (7, 11, 9, 4, 24, 28-трамвайлар; 2, 6, 13, 16-троллейбуслар; 3, 33, 24, 40, 45, 50, 51, 54, 57, 58, 80, 99, 172-автобусларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати). Телефон: 53-31-21.

ҚИЗИҚАРЛИ КИТОБЛАР ҲАФТАЛИГИ

ЧИРЧИҚ шаҳридаги А. Навоий номли кинотеатрда болалар ва ўсмирлар китоблари ҳафталиги бўлиб ўтди. Ҳафталик давомида кўплаб китоб ярмаркалари, тематик кўргазмалар ҳамда таниқли шоир-ёзувчилар билан учрашувлар ташкил этилди. Айниқса, «Петрушка» қўғирчоқ театри ва 8-ўрта мактаб қошида ташкил этилган «Журавль» пионерлар драматик театри коллективи чиқишлари кичкинтойларга жуда манзур бўлди. Ўтказилган тадбирдан фақатгина кичкинтойлар эмас, балки уларнинг ота-оналари ҳам беҳад хурсанддирлар. Чунки улар ўз фарзандлари учун қизиқарли китоблар харид қилиш билан бирга, кичкинтойлар ҳамроҳлигида спектакль ва фильмлар томоша қилиб, мароқли ҳордиқ чиқарадилар.

А. МЕНЧИКОВ.

ЯНГИ САРОЙ ҚУЧОҒИДА

Ангрендаги «Ангрен» кўмир разрезида «Горняк» маданият саройи очилди. Бу ерда ташкил этилган 15 студия ва тўгаракда 350 нафар киши қатнашмоқда.

СУРАТДА: Татьяна Ивановна Долгова хореография тўгарагида машғулот ўтказмоқда.

Ф. Қурбонбоев фотоси (ЎзТАГ).

СПОРТ

АНЪАНАВИЙ ТУРНИР

✦ ТОШКЕНТДА Ўзбекистон ССР Министрлар Совети соврини учун қиличбозлик бўйича ўтказилаётган бу галги анъанавий турнирда бир қатор иттифоқдош республикалар командалари қатори Москва, Ленинград қиличбозлари, мамлакат Қуролли Кучлари ҳамда касаба союзлари терма командалари ҳам қатнашмоқда. Эркаклар ўртасида рапирачилар баҳсида тошкентлик Дмитрий Казаков бош соврин эгаси бўлди. Қиличбозлар мусобақасида Қуролли Кучлар терма командаси аъзоси Дмитрий Гай ғолиб келди.

Рапирачиларнинг команда баҳсларида ўринлар қуйидагича тақсимланди: Ўзбекистон, Қозоғистон, Уфа.

Қиличбозларнинг команда баҳсида Қуролли Кучлар биринчи командаси биринчи, иккинчи командаси иккинчи, Озарбайжон вакиллари учинчи бўлишди.

УЧТАДАН ҒАЛАБА БИЛАН

✦ АЁЛЛАР ўртасида рус шашкаси бўйича республика биринчилиги старт олди. Самарқандлик Н. Ли билан тошкентлик Н. Бадееvalар учтадан очко тўплаб, пешқадамликни қўлга олдилар.

ЁШ ПОЛВОНЛАР БАҲСИ

✦ ЎСМИРЛАР ўртасида фарғонача усулда кураш мусобақалари Ленинск шаҳрида бўлиб ўтди. Тошкент шаҳрининг ёш полвонлари 42 очко тўплаб ғолиб келдилар. Сирдарёликлар иккинчи, наманганликлар учинчи бўлишди. Тошкент области вакиллари бешинчи ўринда қолишди.

ИККИ ТОМОНЛАМА ҚУЛАЙ

● ЧИНОЗ районидаги «Ватан» кинотеатрига кираверишда «Сиз қандай фильм кўришни хоҳлайсиз!» почтаси ўрнатилди.

Ҳозирги кунда кинотеатрда аҳолининг истаклари асосида турли мавзудаги киноленталар қўйилмоқда. Бу эса ҳар икки томонга — коллективга ҳам, томошабинга ҳам қулайликлар яратди. Эндиликда томошабинлар ўзлари истаган фильмни кўриш имконига эга бўлган бўлсалар, кинотеатр коллективи зални қандай тўлдириш муаммосидан қутулди.

Т. ТЎҚЛИБОЕВ.

«Табиат ва инсон» почтасидан

1 АПРЕЛДАН бошлаб пойтахтимиз территориясида автомототранспортлар фаолиятида атроф-муҳитни муҳофаза қилиш кўриги ўтказилмоқда. Бу бежиз эмас, албатта. Тошкент мамлакатимиздаги ҳавоси ўта ифлосланган шаҳарлар қаторига киради. Атроф-муҳитни ифлослантираётган зарарли моддаларнинг 60 проценти автотранспорт воситаларидан чиқмоқда.

Ҳозирги кунда саноат корхоналаридан чиқаётган зарарли моддалар камаяётган бўлса, автотранспортларда эса янги-янги автомобиль парклари очилиши муносабати билан тобора ортиб бормоқда.

«СОФ ҲАВО» ОПЕРАЦИЯСИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Шу сабабли ҳам биз «Соф ҳаво» операциясини ўтказишни мақсадга мувофиқ деб топдик. Ушбу тадбирни ўтказишдан асосий мақсад кенг жамоатчилик диққат-эътиборини атроф-муҳит муҳофазаси масалаларига жалб қилиш, раҳбарлар ва ҳайдовчиларнинг заҳарлилик даражаси юқори бўлган автотранспорт воситаларини эксплуатация қилмаслик борасидаги масъулиятини ошириш ҳамда улардан фойдаланишда назоратни кучайтиришдир. Шунингдек, автохўжаликлар, техника хизмати кўрсатиш станциялари, кооператив гаражларда автомобилларда ёқилғи системасини созлаш, чиқинди газлардаги мавжуд зарарли моддалар ёки уларнинг туташ нормаларининг контроль ўлчовлари, коллективларда атроф-муҳит ифлосланишини киши ҳаётига зарарлари ҳақида тушунтириш ишлари олиб бориш каби қўшимча тадбирлар ўтказиш лозим.

Шаҳримизда заҳарлилик даражаси юқори бўлган моддаларни атроф-муҳитга чиқаришни камайтириш борасида маълум ишлар олиб борилмоқда. Халқ хўжалиги транспортларидаги зарарли моддалар миқдори автокорхоналарда жиҳозланган 20 та газоанализаторлар постида назорат қилиниб турибди. Ҳар йили табиатни муҳофаза қилиш бўйича «Энг яхши автокорхона» кўрик-конкурси ўтказилиши анъанага айланган. Шахсий автомобилларнинг ёқилғи системасини созлаш учун постлар, шу жумладан кооператив постлар ташкил этилмоқда. 1989 йилда эса Киров ва Ҳамза районларида Давлат автомобиль инспекциясининг иккита диагностика станцияси қурилишини бошлаш режалаштирилган.

Йил бошидан Давлат автомобиль инспекцияси қошида заҳарлилик даражаси ҳамда туташини ўлчовчи аппаратуралар билан жиҳозланган диагностика станцияси фаолият кўрсата бошлади. Бу эса автомашиналарни йиллик техник кўригини сифатли ўтказиш имконини бермоқда. Ҳавони муҳофаза қилиш Давлат инспекцияси ва Давлат автомобиль инспекцияси автокорхоналардан чиқарилаётган ҳамда линиядаги автомобилларга юқори талаблар қўймоқда.

Масалан, шу йилнинг 1 квартали давомида заҳарлилик даражаси юқори бўлган автомобилларни эксплуатация қилганлиги сабабли 7300 киши жавобгарликка тортилди. Лекин, шунга қарамай, шаҳарда автотранспортларда зарарли чиқиндилар чиқишини қисқартириш жуда секинлик билан бормоқда.

Шаҳардаги айрим чорраҳаларда карбон оксиди таркиби белгиланган нормадан а:ча юқори бўлмоқда. Автомагистралларда эса автомобиллар ҳаракати оқибатида кўтарилаётган чанг-тўзон ҳавони янада ифлослантирмоқда.

Шаҳар автотранспорти фаолиятида ҳавони муҳофаза қилиш ҳолатини таҳлил қилиш ишлари айрим хулосалар чиқариш имконини беради. 50 ва ундан ортиқ автомобилларга эга бўлган 216 автокорхоналарнинг бор-йўғи 70 тасигина автомобилларни ремонтдан сўнг ва уни шаҳар магистралига чиқишидан олдин чиқинди газлардаги мавжуд зарарли моддаларни назорат қилувчи приборларга эга. Бунинг оқибатида шаҳар автомагистралларига кўплаб карбон оксиди чиқарувчи автомобиллар чиқарилмоқда. Баъзи бир автотранспорт корхоналари, техника хизмати кўрсатиш станцияларида автомобилларда зарарли моддалар миқдори чиқишини ўлчашда қўпол хатоларга йўл қўйилмоқда.

Март ойида шаҳар автокорхоналарида ўтказилган текширишлар газоанализаторлар борлигига қарамай линияга заҳарлилик даражаси юқори бўлган автомобиллар чиқарилаётганини кўрсатди. Жумладан 1 автобус паркининг танлаб олинган 20 автобусидан 14 таси (директори Р. Р. Дамиnов), 18 автопаркнинг 10 (директори Р. Д. Убайдуллаев), 4 автопаркнинг (директори В. П. Жабин) 8 автомашиналари заҳарлилик даражаси юқори бўла туриб линияга чиқарилган.

Айниқса, дизель автомобиллари ва автобусларда чиқинди газлардаги зарарли моддалар ва уларнинг туташ нормаларини ўлчаш бўйича носоғлом муҳит юзага келган. Масалан, 2 апрелда 7-автобус паркининг текширилган 30 автобусидан 10 таси туташ нормаси юқори бўлганлиги сабабли улардан фойдаланиш таъқиқланди.

Яна шуни ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш лозимки, узоқ йиллар мобайнида автомобилларни туташ даражасини аниқлаш бўйича приборлар сотиб олиш масаласига совуққонлик билан қаралиб келган. Бунинг натижасида бор-йўғи 4 та ана шундай прибор билан иш юритилмоқда. Унинг биттаси Давлат автомобиль инспекциясида. Яна бири 8-автобус паркида (директори В. С. Собиров). Автобус паркидаги прибор «Ташпассавтотранс» бирлашмасида ягона бўлишига қарамай, ундан тўлиқ фойдаланилмаяпти. Текшириш натижасида прибор февраль ойида мутлақо ишлатилмагани, март ойида эса кунига бор-йўғи 10 тадан машина текширилгани аниқланди. Ваҳоланки, бирлашма маъмуриятининг прибордан барча автобус парклари фойдаланишлари лозимлиги ҳақидаги қарори ҳам мавжуд.

«Узвторцветмет» РАПОси, «Узвторчермет» бирлашмаси, «Комфорт» ишлаб чиқариш бирлашмаларида созлаш приборлари, диагностика постлари ҳамда ҳавони муҳофаза қилиш иш планлари мутлақо йўқ.

Шунингдек, автомобилларда чиқинди газларнинг заҳарлилик даражаси юқори бўлишида ёнилғининг ГОСТ талабларига тўғри келмаслиги ҳам таъсир этмоқда.

Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ишига таалуқли бўлган барча кишилар ўз фаолиятларида «Соф ҳаво» операцияси билан чегараланиб қолмайдилар, деб умид қиламиз. Бу ишнинг бошланишидир. Уни давом эттириб, ҳавони мусаффо бўлиши учун курашиш лозим.

З. СОЧАВСКИЙ,
Тошкент шаҳар Давлат автомобиль инспекцияси бошлиғи ўринбосари.

Редактор **Н. НАСИМОВ.**

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916. 325748; масул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750; БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; идеология — 325778; саноат капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; совет қурилиши — 325733; адабиёт ва санъат — 325553; маданият — 325767; социал масалалар — 325556; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; эълонлар бўлими — 325727.

Р — 09713 А. 1589. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12